Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6824

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Cumartesi 14 Ağustos 1943

Korkunc hava akınları

Romaya 300, Milanoya 1000 ton bomba atıldı, Berlin, Torino da bombardıman edildi

Tass Ajansının bir tekzibi

Sovyet hükûmeti Kanada konferansına davet edilmediği için mümessil gönderilmemiş

Kebek'te hazırlık



Mr. Churchill ve Roosevelt bir arada

Londra 3 (a.a.) — Moskova radyosu bu sabahki yayımında Tass ajansının bir demecini neşretmiştir.

Bu demec, Quebec'de yapılacak Churchill - Roosevelt görüşmelerine Sovyet hükûmeti reisinin de iştiraki düşünülmüş olduğu hakkında çıkan bir haberle ilgilidir.

Demecde şöyle deniliyor:

«Bazı İngiliz gazeteleri, Sovyet ataşemiliterinin Quebec'deki İngiliz - Amerikan görüşmelerine müşahid sıfatile iştirak edeceğini yazmışlardır.

Tass ajansı, elindeki malûmata istinaden bu haberin bir suitefehhüm neticesi olarak yayıldığını bildirir.

Sovyet hükûmeti bu konferansa davet edilmemiştir. Konferansın mahiyeti gözönünde tutularak, Sovyet hükûmetinin her hangi bir mümessilinin bu konferansa iştiraki düşünülmemiştir ve düşünülmiyor.»

(Arkası sahife 3, sütun 3 te)

Başka bir tahmin

Bugünlerde sık sık adı geçen ikinci yahud son moda tâbirile üçüncü cephe hikâyesinin artık eski mânasını kaybettiğine dikkat etmeliyiz.

942 kışında büyük fedakârlıklar pahasına ufak ilerlemeler kaydeden Ruslar, ikinci cephe dileğini ilk defa ortaya attıkları zaman, garb Avrupaya yapılacak bir çıkarmanın Müttefikler bakımından hayatî bir rol oynıyacağına kimse şüphe etmiyordu. Geçen yaz Doneç'i ve Don'u geçen Alman orduları Stalingrad'a doğru boylanırken ayni bahis gene aynı kıymeti taşıyordu. Avrupa garbına büyük kuvvetler çıkarmakla Anglo - Saksonlar şark cephesindeki ağır yükü paylaşacaklar ve Sovyet Rusyaya mühim bir yardımda bulunmuş olacaklardı.

Almanların Stalingrad önünde uğradıkları hatırı sayılır mağlûbiyete kadar (ikinci cephe!) parolası, Rusların ağzında bir imdad haykırmasından farksızdı.

Fakat şimdi!

İtalyada faşizmin yıkıldığı, Sicilyada Müttefiklerin son Mihver siperlerine girmek üzere bulunduğu, ikinci cephenin orada açılmış sayıldığı ve üstelik Orel'i, Bielgorod'u alan Sovyetlerin Harkof kapılarına dayandığı bir sırada garbda yeni bir cephe açmağa kalkmak, herhalde yeni bir takım zaruretlerin mahsulü olsa gerektir.

Böyle bir cephenin Müttefikler hesabına verimli olabilmesi için ilkönce çıkarma hareketinin başarı ile neticelenmesi ve o zamana kadar da Almanların şarkta ve Balkanlarda Ruslara karşı tutunması lâzım geldiğini dün burada görmüştük. Hakikaten gazetelerde tahmin yürüten muharrirler bu iki faraziyeden bilhassa sonuncusunu hiç hesaba katmıyorlar. Onlara göre Alman orduları sanki Anglo - Saksonlar teşrif edinciye kadar şarkta ve Balkanlarda bekçilik yapmayı bir Tanrı buyruğu olarak kabullenmişlerdir. İngiliz ve Amerikan orduları bir yandan Dalmaçya kıyılarına ayak basar, öbür yandan da Avrupa garbındaki memleketleri birer birer ele geçirirken Almanlar şarkta müdafaaya devam edecekler ve tâkatleri kesildikten sonra da ilkönce Nazi partisini devirerek Müttefiklere dönüp:

— İşte kayıdsız şartsız teslim oluyoruz. Boynumuz kıldan ince!

Diyeceklerdir.

Halbuki hâdiselerin yukarıki şekle uygun olarak yürüyeceğine dair ortada hiç de kesin ve kandırıcı bir delil görünmüyor. Mademki bugün faraziyeler üzerinde konuşuyoruz, Başka ihtimalleri de hesaba katmak ve hâdiseleri kendi keyfimize uygun çerçevelere koymaksızın, yarın karşılaşabileceğimiz reel kılıkları içinde araştırmak zorundayız.

Almanyanın bugün güç bir durumda bulunduğuna ne kadar şüphe yoksa, onun bu güç durumdan kurtulmak için elinden geleni yaptığına ve yapacağına da şüphe yoktur. Askerlik alanında bu millet dört yıldır insan tâkatinin üstünde gayretler harcarken acaba politika âleminde hareketsiz mi duruyor? Müttefikler safında göze batan fikir ayrılıklarından faydalanmayı hiç düşünmez mi? Zafere kavuşulduktan sonra ittifak cephelerinde daima görülen çözüntülerin, bu sefer, Alman ordusu henüz döğüş gücünü muhafaza ettiği bir sırada sızıntı halinde de olsa hissettirilmiş olmasından Almanya istifade etmek istemiyecek midir?

Şimdilik sade şu faraziyeyi gözönüne getirelim:

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Moskovaya göre Kızılordu Harkof varoşlarında

İki taraf da muharebeye görülmemiş derecede büyük kuvvetler sokuyorlar. Kızılordu yeniden bir çok mahalleri ele geçirdi

Moskova 13 (a.a.) — Kızılordu ileri karakolları Harkofun şimal varoşlarına girmişler ve Rus kuvvetlerinin kısmı küllisi bu şehre karşı kat'î hücuma başlamıştır. Harkof'un sukutu düşmanı Dinyeper'in arkasına çekilmeğe mecbur edecektir. Alman garnizonu ric'at halinde olup bu ric'at bazı noktalarda bozgun halini almıştır. Düşmandan alınan esir sayısı ile ganaim miktarı saatten saate artmaktadır.

Alman ordusunun tek ric'at hattını teşkil eden koridor daha daraltılmıştır. Bu koridorun genişliği şimdi 50 kilometredir.

Alman tebliği

Berlin 13 (a.a.) — Alman orduları u-

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Bir şayia daha!

Mussolini bir denizaltıda boğulmuş?

Meşhur İtalyan gazetecisi Gayda, matbaasile beraber yanarak öldü

New-York 13 (a.a.) — New-York Poste gazetesi iyi haber alan mahfillere atfen Mussolini'nin Livornodan hareket eden bir denizaltıda boğulduğunu bildirmektedir. Alınan haberlere göre, bu de-

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Askerî vaziyet

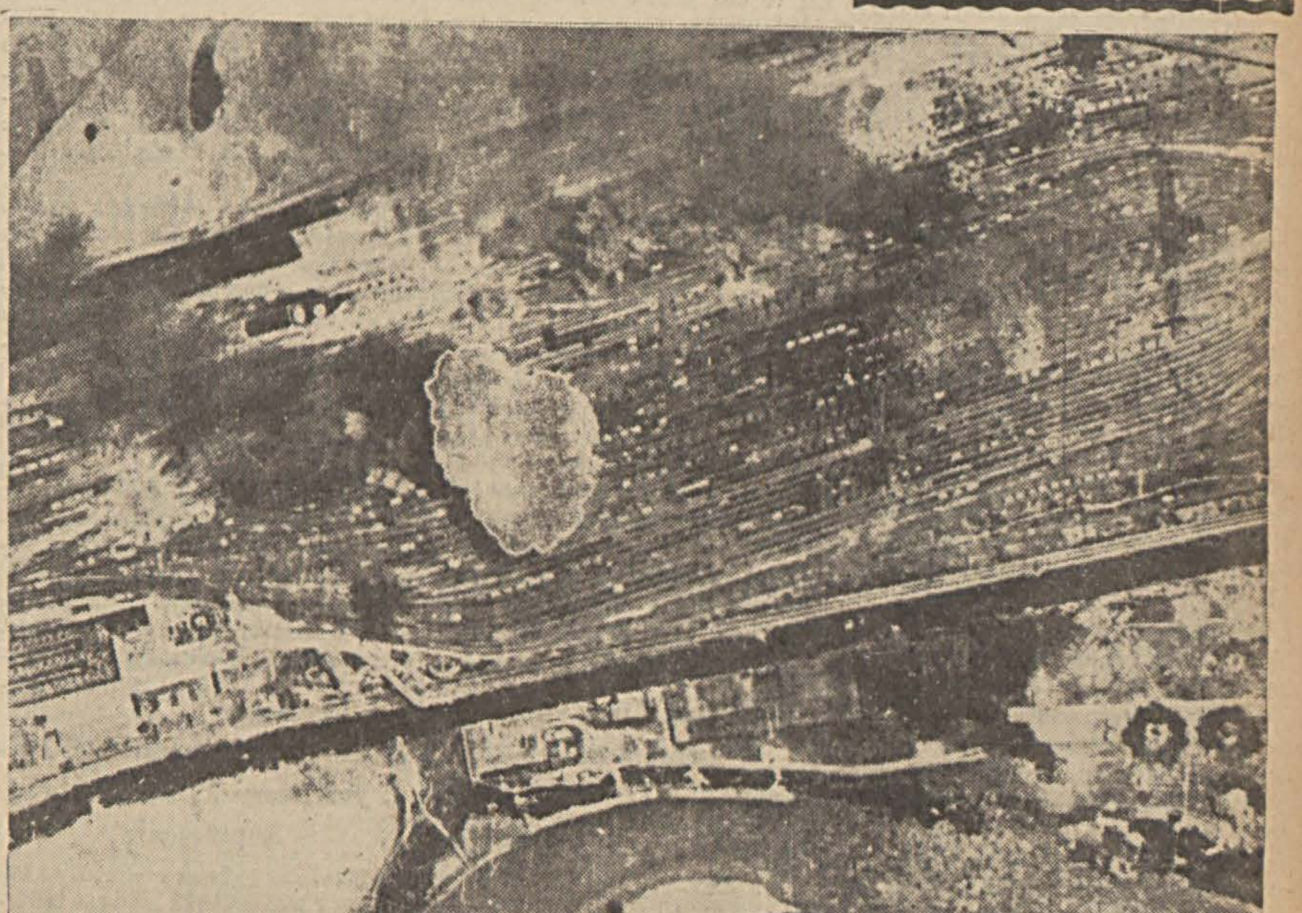
Almanlar Harkof şehrini de kaybederlerse

Yazan: Emekli General **H. Emir Erkilet**



Harkof etrafında hâsıl olan vaziyeti gösterir harita

(Yazısı 2 nci sahifemizde)



Romanın geçen seferki bombardımanında alınmış resimlerden: Büyük demir yolu ayırma istasyonunda bombalar patlarken

Romaya yapılan akın

Yüzlerce Amerikan uçağı şehre gündüz hücum etti, iki büyük istasyon tahrib edildi

General Eisenhower Amerikan umumi karargâhı 13 (a.a.) — Hususî tebliğ:

Bugün, şimal - batı Afrika hava kuvvetlerine mensub ağır ve orta bombardıman uçaklarından mürekkeb kuvvetli teşkiller Romanın demiryolu tesislerine taarruz etmişlerdir.

Londradan verilen tafsilât

Londra 13 (B.B.C.) — Romaya ikinci defa olarak Akdeniz sahasında Müttefik bomba uçakları tarafından hücum edilmiştir. 19 temmuzda yapılan ilk akından sonra burasının açık şehir ilân edilmesi beklenmişti. Bu akına uçankale ve Maranders birliklerine mensub yüzlerce uçak iştirak etmiş ve harekete, geçen sene Tokyo bombardımanını idare eden General Doolittle kumanda eylemiştir. Şehirde bombalanan hedefler büyük San Lorenzo ve Littorio ayırma istasyonlarıdır ve buralarda geniş yangınlar çıkarılmıştır. Bütün uçalkar salimen üslerine dönmüşlerdir.

Romaya göre

Roma 13 (T.P.) — Hava tehlike işareti Romada akşam saat 11 de verilmiş ve müdafaa tertibatı derhal faaliyete geçmiştir. 30 dakika fasıla ile birbirini müteakıb dalgalar halinde uçan düşman tayyareleri şehir dışı mahallelerin üzerinden büyük yükseklikte uçmuşlar ve müteaddid bombalar atmışlardır. Bombaların hemen hepsi ikametgâh binalarına düşmüştür. Taarruz bir saat bir çeyrek sürmüş ve halk itidalini muhafaza etmiştir. Roma üzerine vukubulan ilk taarruzda çok ağır surette hırpalanmış olan Lorenzo mahallesi bu sefer tekrar yeniden fena halde hasar görmüştür. Bir çok ikametgâh binaları yangın bombalarile tahrip edilmiştir. Birkaç yangın bombası şehrin tam ortasına düş-

(Arkası sahife 2, sütun 5 te)

Münakalât zorlukları

Vekil Ali Fuad Cebesoy trenler için yeni tedbirler alınacağını söyledi

Şehrimizde bulunan Münakalât Vekili Ali Fuad Cebesoy dün Denizyolları İşletmesinde meşgul olmuş ve Umum Müdür Yusuf Ziya Erzin ile görüşmüştür. Vekil bundan sonra İstanbul merkez postanesine gelmiş ve riyasetinde yapılan toplantıya riyaset etmiştir.

Münakalât Vekili dün kendisile görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Evvelâ şunu söyliyeyim ki Devlet Limanları İşletmesinde yolsuzluklar ve suiistimaller diye vasıflandırılarak ortaya konulan mesele, limanların Sirkeci ve Galata antrepoları bilhassa «N» antreposunda bazı muayene, ambar memurlarile bir kısım hamalların yaptıkları işlerdir. Küçük memurlara inhisar eden bu yolsuz muamele bilhassa ambarlara gelen sandıkları kasden düşürüp kırarak içindeki mallardan gayrimeşru şekilde istifadelenmek, puvantaj yapmamak suretile yapılmıştır. Yoksa umum müdürlük merkez teşkilâtı ve kısımlarında bir suiistimal veya yolsuzluk yoktur.

(Arkası Sa. 3, sütun 4 te)

Ekrem König dün müdafaasını yaptı

«Sahtekâr değilim» diyen suçlu yeniden bazı iddialarda bulundu. Mahkeme kararını bugün bildirecek

Ankara 13 (Telefonla) — Ankara Ağırcezasının bugünkü duruşmasında Ekrem Hamdi Bakan (König) in müdafii avukatı Tevfik Çiper, müvekkilini müdafaa etti. Tevfik Çiper söze şöyle başladı:

«— İspanya iç harbi devam ederken, haricden de muhariblere, gizli veya aşikâr yardımların yapıldığı malûmdur. Taraflara yardım edenler, idealist veya bunların yarattığı cereyanlara tâbi o-

(Arkası sahife 2, sütun 4 te)

Sicilyanın zaptı sonaermek üzere

Almanların tahliyesi hızlandı



Sicilyada tahrib edilen Mihver malzemesi

(Telgraflar 3 üncü sahifemizdedir)

Askerî vaziyet

Almanlar Harkof şehrini de kaybederlerse

Orel ve Bielgorod doğu Alman müstahkem mevkileri, çok şiddetli ve kanlı muharebeler neticesinde, Rusların eline düşeliberi 10 gün kadar oluyor. Fakat Sovyet taarruzları kuvvet ve şiddetlerinden birşey kaybetmeksizin devam ettirildiği halde ne zannolunduğu gibi Alman orduları intizamsız bir ric'at sar'asına tutulmuşlardır, ne de Briyansk veya Harkof, Ruslar tarafından zaptolunabilmiştir.

Filvakî Orel'i almağa ve ardısıra bu stratejik şehrin 40 Km. kadar cenub batısında bulunan Kromy'ye girmeğe muvaffak olan Rus kıt'aları Orel - Brjansk demiryolu üzerinde (Orel'e 83 ve Brjansk'a 52 Km. mesafede) Karacew istasyon şehrini henüz ele geçirememişlerdir. Onlar ancak burayı aldıktan sonra Brjansk şehrini zaptetmeği düşünebilirler.

Fakat Harkof'u almağa azmeden Ruslar bu şehir etrafında görülmemiş derecede muazzam tank ve uçak kuvvetleri kullanarak ve zayiata bakmıyarak en son gayret ve fedakârlıklarla büyük bir meydan muharebesi veriyorlar. Onların maksadı Harkof'u şimalden ve cenubdan sarmak olduğu için Bielgorod şehrini aldıktan sonra doğrudan doğruya Harkof'a değil, fakat büyük zırhlı ve piyade kuvvetlerile bunun şimal ve şimal batısına yürümüşler ve Harkof'un 50 ve 100 Km. şimal, şimal batılarında Bogoducowo ve Achtyrka mevkilerile 70 Km. batı, şimalinde Krasnokutsk kasabasını ele geçirmişlerdir. Şimdi Harkof'tan cenub batı, yani Poltava'ya giden demiryolunu kestikleri haber veriliyor.

Ruslar Harkof üzerine şimal doğudan da yürümüşler ve üç gün evvel 20 Km. mesafesinde bulunan Lipzy'yi almışlardı. Onlar Harkof'u cenub doğudan sarmak maksadile yukarı Donetz'de Cuguyew'i zorlamışlarsa da burasını ancak yeni alabilmişlerdir. Eğer burasını daha evvel almağa ve buradan Harkof'u cenubdan sarmağa muvaffak olsaydılar şüphesiz Almanlar burasını ya çoktan boşaltmak veyahud esir olmak zorunda kalırlardı. Bununla beraber onların şehri boşaltmağa başlamış olmalarına inanmak doğru olur. Çünkü şimdiki durumda Almanlar, eğer büyük bir karşı taarruzla Rusları Harkof etrafından ve bilhassa Acktyrk ve Krosnakutsk dolaylarından geri atmak azim ve hazırlığında değillerse, bu müstahkem mevkii, geçen kışta olduğu gibi boşaltmağa mecburdurlar. Belki de şu anda boşaltmışlardır.

Harkof'un zıyaı, Orel gibi, Almanlar için şüphesiz hem acı, hem de ehemmiyetlidir. Fakat Alman orduları manen ve maddeten bozulmamak şartile bir yıkım olamaz. Çünkü onlar Rusyaya karşı müdafaaya karar vermiş ve bu suretle Rus odularını pek yakın olan yağmur ve çamur mevsimine kadar oyalayıp yıpratmıya karar vermiş görünüyorlar. Böyle bir plâna göre ise bir iki şehir alıp vermenin büyük ve hayatî bir önemi olamaz. Çünkü yağmur ve çamur başlayınca Rus taarruzlarının durması veya hiç olmazsa yavaşlaması ve bu halin don ve kış mevsimine kadar sürmesi tabiidir.

Kış ve don gelince Rusların, âdetleri veçhile, yeniden depremneğe ve taarruzlarına germi vermeğe başlamaları mümkündür. Fakat o zamana kadar vakit vardır ve Almanlar için, ordu sağlam ve muharebeye hevesli kalmak şartile, lüzumlu tedbirleri almağa imkânlar mevcuddur. Böyle bir vaziyet karşısında Alman başkumandanlığı ehemmiyetli olan Rusların taarruz etmelerinden ziyade Müttefiklerin Avrupanın cenub ve batılarında ne yapmak istiyecekleridir. Kazablanka konferansı üzerinden 9 ay geçti ve Avrupada harb durumu değişti. Onun için Müttefiklerin yeni kararlar vermeleri ve daha ne yapacaklarını kestirerek bir plâna bağlamaları kadar tabiî bir şey yoktur. Onun için yeni Amerika konferansından, bazılarının beklediği gibi sulh değil, yeni savaşlar çıkacaktır. Fakat bunların ne olmak ihtimali olduklarının tetkikini gelecek yazıya bırakıyoruz.

H. E. ERKİLET

Beşiktaş Kızılayının müsameresi

Beşiktaş Kızılay Cemiyeti merkez nahiyesi tarafından bu cumartesi günü akşamı saat 20 de başlamak üzere radyo san'atkârı Aziz Şensesle 14 kişilik bayan ve baylardan mürekkeb muazzam saz ve küme heyetinin iştirakile büyük bir müsamere tertib edilmiştir.

Mahkûm olan bir işçi

Galatada bir dokuma fabrikasında işçi Hasan, çalıştığı yerden bir kaç top kumaş aşırmaktan İstanbul Sekizinci Asliye Ceza mahkemesinde muhakeme edilmiş, yedi ay ve yirmi beş gün hapsine karar verilmiştir.

Şehir haberleri

Ticaret Odası içtimaında

Oda mecmuasında çıkan yazılar geniş münakaşalar doğurdu

Ticaret Odası Meclisi dün hararetli bir toplantı yapmıştır. Meclisin bu toplantısında Oda Mecmuasında çıkan bazı yazıların mahiyeti üzerinde bir evvelki içtimada yapılan tenkidlerden sonra mecmuada çıkan yeni bazı yazılar üzerinde duran azadan Mecid bu meselenin tetkik edileceği vadedildiği halde neden bu içtima ruznamesine konulmadığını sormuştur. Bedri Nedim Göknil de bunda kasdolduğunu ileri sürmüştür. Reis bu yazılar ve yazanlar hakkında idare heyeti tarafından tetkikat yapılıp meclise arzedilmesini teklif etmiş ve kabul edilmiştir. Mevzuu bahis yazılar Filistinde Yahudi muvaffakıyeti, İtalyanın para istikrarındaki siyasetinin verdiği iyi neticeler ile İthalât birliklerine yapılan ve başka bir gazetede çıkarak iktıbas edilen bir yazıdır.

Meclis, Odanın 9744 azasının yeniden sınıflandırılması ve buna göre kaydiye ve aidat alınmasını tetkik ve kabulden sonra, Oda memurlarına aydan aya kesilmek üzere üç aylık miktarında avans ve Esnaf Odasına 30 bin lira borc verilmesini kabul etmiştir.

Emniyet müdürümüz mezuniyet aldı

Terfian Erzurum valiliğine tayin edilen Emniyet müdürü Halûk Nihad Pepeyi yeni vazifesine başlamadan evvel bir aylık bir mezuniyet almıştır. Bu müddet zarfında kendisine vekâlet edecek olan müdür muavini Demirin Emniyet müdürlüğüne asaleten tayini kuvvetle muhtemeldir.

Elişleri sergisi temdid edilmiyor, sergi 15 ağustosta kapanacak

Galatasaray lisesinde cezaevleri ve bütün hayır kurumlarının iştirakile Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi tarafından düzenlenen himayeye muhtac vatandaşların elişlerini teşhir ve satışlarını temin maksadile açılan serginin bir hafta temdid edileceğini bazı gazeteler yazmışlarsa da imtihanlar dolayısile buna imkân bulunamadığından sergi 15 ağustos 1943 pazar günü akşamı saat 24 te kapanacaktır.

Etler neye pahalı

Et fiatlarının sebebsiz yükselişi ile Belediye meşgul olmaktadır. İktısad Müdürlüğünün et işi etrafında hazırladığı raporun Daimi Encümende tetkikine başlanmıştır.

Mezbaha Müdürlüğünün fiatların yükselişini, müteahhidlerin şehre getirilen koyunların mühim bir kısmını kapatıp Mezbahada kesilmesine mâni olmasına atfetmektedir.

Denizcilik mütehassısları kömür havzasından geldiler

Denizyolları ve liman işlerimizi tetkik ile meşgul olan İngiliz mütehassıslar kömür havzasında yükleme ve boşaltma işlerini tetkik ederek şehrimize dönmüşlerdir. Münakalât Vekili Ali Fuad Cebesoy dün bu üç mütehassısı kabul ederek çok ehemmiyet verilen kömür yükleme ve boşaltma işleri üzerinde mütalealarını öğrenmiştir.

Diş hekimleri kurultayı

Dördüncü millî Türk diş hekimliği kurultayının bu sene 25 birinciteşrinde şehrimizde toplanması ve üç gün devam etmesi takarrür etmiştir. Kongreye sekiz rapor verilecektir. Ayrıca yerli ve yabancı firmaların iştirakile bir de sergi tertib edilecektir.

Firoz gemisi tamir ediliyor

Karadenizden limanımıza gelirken bir denizaltı tarafından torpillenen Firoz Alman yağ gemisinin içindeki petrol limanımıza gelen başka bir Alman yağ gemisi tarafından alınmıştır. Firozun baş tarafı deniz üzerinde sökülmüş ve tamire başlanmıştır.

Bileciklilerin dileği

Bilecik halkından bazılarının imzasile aldığımız bir telgrafta istasyon ile kasaba arasında hiç bir nakliye vasıtası mevcud olmadığından bir saatlik bir mesafenin ayakla gidilmesine mecbur kalındığı bildirilmekte, ilgili makamların buna bir çare bulmaları rica edilmektedir.

Suriyeye göndermek istemiş!

İddiaya göre, Anastasya adlı bir Rum kızı hastabakıcı olmak üzere Suriyeye gitmek istiyormuş. Bu maksadla gittiği Yunan konsoloshanesinin kapısı önünde, demirci Yorgi ile tanışmış. Yorgi, istediği işin olmasını temin yollu bütün muameleleri halledeceği vadile, Anastasyadan bir kaç defada üç yüz lira çekmiş. Üstelik bu kızın nüfus cüzdanı ile ekmek karnesini de alıp ortadan kaybolmuş ve iki ay sonra da yakalanmış. Altıncı asliye cezada başlanan muhakeme sırasında Anastasya davasını anlatmış, demirci Yorgi ise kendisinin Anastasyayı bir muamelecinin yazıhanesine götürmekten başka bir şey yapmadığını, parasını almadığını söylemiştir. Mahkeme, Yorginin üç yüz lira kefaletle serbest bırakılmasına ve şahidlerin çağırılmasına karar vermiştir.

Berat gecesi

İstanbul Müftülüğünden:

16 ağustos 1943 pazartesi günü, şabanın on dördüncü gününe musadif olmakla mezkûr pazartesi akşamı (salı gecesi) Mübarek Leylei Berat olduğu ilân olunur.

Ekrem König davası

(Baştarafı 1 inci sahifede)

lanlardı, ancak bunlardan başka bir de yalnız ticaret kasdile hareket edenler bulunmaktaydı ki, bunlar için taraflardan birinin zaferi mevzuubahis olamazdı. Gaye, sadece para kazanmaktı. İşte maznun Ekrem Hamdi Bakan da, ticaret kasdile bu işe karışmış ve silâh mübayaasını yapan Fuad Babanın sözlerine inanarak, hükûmetimizin de haberi var sandığı vesikaları kullanmıştır». Avukat, bu vesikaların nelerden ibaret olduğunu, kimlere ve ne şekilde verildiğini, tayyarelerin teslimi sırasında, çıkan skandalle hâdisenin takibe başlandığını anlattıktan sonra, «maznuna isnad olunan sahtekârlık suçunun diğer cürümler arasındaki mahiyet ve mevkii ve bu suçun devletin varlığı ve şahsiyeti ile olan alâkası» nı tetkik etti. Cürmün âdeta «devlete, devletin emniyetine karşı işlenmiş» çesine takibe tâbi tutulduğunu halbuki, cürmün, bir daireye aid bir varakanın sahte olarak tanzim veya tahrifinden ibaret bulunduğunu, bunun da memleket dışında yapıldığını kaydeden müdafaa vekili, Türkiye Cumhuriyeti hükûmetinin bu hâdise ile alâkası esasen mevzuubahis olamıyacağı mütaleasını ileri sürerek: «Suçun kanunun tarifatı dairesinde görülmesi ve isimlendirilmesi adalet kaideleri icabatındandır» dedi.

Vesika ve ifadeleri incelerken

Tevfik Çiper, Ruhi Bozcalı hakkında evvelce verilmiş olan mahkûmiyeti de tetkik ederek dedi ki:

«— Cürmün asıl delilleri, asıl fail hakkında yapılacak tahkikatta ancak tam olarak elde edilebilir. Şu halde fer'i fail hakkında vuku bulmuş hataya asıl failin de kurban edilmesi adalete uygun değildir.»

Müdafaa avukatı bundan sonra, bu davada delil olarak gösterilen vesikaları, şahadetleri ve ifadeleri ele aldı. Bu varakaların, sahte olarak Pariste tanzim edildiğinin, bilâhare anlaşıldığını, Ekrem Hamdinin de «bunları bana Fuad Baban bir şahıs vasıtasile Pariste vermiştir» dediğini, Kanada Başvekiline telgrafın müvekkili tarafından çekilmediğini söyledi:

«— Binaenaleyh sahte varakayı tanzim eden de, nerede tanzim edildiği de, postaneye ne suretle, hangi tarihte tevdi olunduğu da bir meçhuller silsilesi halinde kalmıştır.» diyen avukat, tahkikat sırasında bazı şahidlerin mahkemeye celbi mümkün olmadığını da kaydettikten sonra delillerin münakaşasına geçti ve müdafaasının bu kısmında Ekrem Hamdinin nazarında asıl fail ve suçlu olan Fuad Baban'ın şahadetini de tetkik etti ve Fuad Baban'ın ifadeleri arasındaki aykırılıklara birer birer işaretten sonra sözlerine şöyle devam etti:

Şehadetlerin bir kıymeti yokmuş

«— İşte Fuad Baban'ın hâdisede fail olduğunu gösteren mütebayin ifadeleri, Ekrem Hamdinin cürüm atfı ve nihayet Nesim Roso'nun ifadesinde dahi sarahaten kabul ettiği mektubu ile müstakilen Fuad Baban'ın bu işin faili olduğu hakkındaki yazısı mevcuddur. Bu deliller bir tahkikat için kâfi ve vafidir; fakat bu tahkikatı yapmakla mükellef olan Cumhuriyet Müddeiumumisidir. Biz bunları sadece, bu şahidin ifadelerinin hiç bir surette delil mahiyetini iktisab edemiyeceğini ispat için ileri sürüyoruz.»

Müdafaanın pek uzun olan bu kısmında Nesim Roso'nun ifadelerini de tetkik eden Tevfik Çiper, sonunda: «Ekrem Hamdinin bu işi yalnız olarak yapması bu noktadan muhal ve bütün delil denilen ifade vesairenin bir kıymeti olmadığını ispata kâfidir» dedi.

Avukat, cezaî tatbikatta nazara alınacak cihetlere aid mütalealarını söyledi, maznunun cürmün mahalli vukuunu söylediği halde bu cihetin tespit edilmediğini, maznunun ortadaki delillerle mahkûm edilmesi bir an için kabul olunsa dahi, fiilin tarzı vukuuna nazaran ortada suç unsurları olmadığını zikretti ve müdafaasının sonunda davanın düşmesine veya maznunun beraetine karar verilmesini taleb ve rica etti.

Ekrem König'in şahsî müdafaası

Avukat Tevfik Çiperden sonra Ekrem Könige söz verildi. Ekrem König de kendini ayrıca müdafaa etti ve sözlerinin sonlarına doğru Avrupada bıraktığı çocuklarından bahseden ve çektiklerini anlatan kısımlarda gözleri yaşardı ve hıçkırıklarını zaptetmeğe çalıştı. Müdafaasında hakikî suçlunun kendisi olmadığında ısrar etti ve sözlerinin iddia makamınca delilsiz addedilerek tahkikata tâbi tutulmadığından da şikâyette bulundu ve ezcümle dedi ki:

«— Yevmiye komisyonu 275,000 dolar tutan iş için fotoğrafı gazetelerde de çıkan iki kâğıd parçasının kâfi geleceğine kimse inanmaz. Ekrem Hamdi gibi 50 Ekrem Hamdi olsa buralardan 270 para bile alamaz.

Maznunun araştırılmadığı söylediği noktalar

Adı geçen İspanya, Belçika, Kanada gibi memleketlerde bu işi görebilecek adamın büyük bir iktidarı, siyasî rical ile şahsî münasebetleri fabrikalar üzerinde fevkalâde nüfuzu ve şahsına itimad edilmiş bulunması lâzımdır. Bu memleketlerin idarî teşkilâtını ve fabrikalarını tanıyanlar bunu pekâlâ takdir ederler. İspanya hükûmetine silâh sattığımız ve telgrafın da o günlerde geleceğini yüksek hariciye memurları benim memlekete gelerek kendilerine bizzat yaptığımı söyledikleri müracaatle öğrenmiş bulunuyorlar. Telgrafı da ben alıyorum. Aradan bir seneye yakın zaman geçiyor. Telgrafı niçin aramıyorlar?

Pekâlâ biliyorlardı ki benim silâh fabrikam yoktur. İç harb sırasında İspanyaya silâh verilmemesi Cemiyeti Akvamda kararlaştırılmış, hükûmetimiz de bu karara Cemiyetin azası sıfatile iştirak etmiştir. Benim bir Türk tebaası olarak yaptığıma muttali oldukları bu işe niçin müdahale edilmemiş ve ihbar gelinciye kadar sükût edilmiştir? Bu noktalar üzerine muhterem hâkimler heyetinin dikkat nazarını çekerim. Tahkikatın bu nokta üzerine tevsii hakkın tecellisi için çok lüzumludur.

Vesikaları sahte olarak tanzim eden ben değilim. Bunların sahteliğini bilerek kullanmış da değilim. İddia makamı bunların benim tarafımdan hazırlandığını maddî delillere istinad ettirerek mahkemede isbata mecburdur. Bir takım istidlâller, istinbatlar, faraziyeler, ihtimaller muhakeme ve mütalealarla böyle bir suçun faili olamam.

Ekrem Könige göre Nesim Roso kimdir?

İddia makamının şehadetleri üzerinde bilhassa tevakkuf ettiğim Fuad Baban ve Nesim Roso'ya gelince: Fuad Baban Fransa hükûmeti hesabına casusluk ettiğinden dolayı millî emniyet tarafından takib olunmuş ve olunmaktadır. Nesim Roso devlet tarafından meccanen tahsil ettirilmiş bir yahudidir. Maliye kalemi mahsus müdürlüğüne kadar yükselmiş, yaptığı irtikâb dolayısile memuriyetten atılmış, Umumî Harbde düşman hesabına casusluk yapmış, Millî Mücadelede düşmanlarla teşriki mesai etmiş, zaferimizden sonra kaçmış ve Türk tâbiiyetinden iskat olunmuştur. Bugün de bu yahudi maişetini gene başka devletler namına ihanetle temin etmektedir.

Suçlunun Fuad Babana dair, iddia ettiği bir hâdise

Fuad Baban beni çok eskiden tanır. Mahkemede tamamen yalan söylemektedir. Zira hakikati söylemesi mümkün değildir ve ben bu sözleri onun mahkemede teyid edeceğini umarak sarfetmedim. Fuad Baban mümessili bulunduğu fabrikalar hesabına Millî Müdafaa Vekâletine girip çıkmakta olduğu sırada o tarihte Başvekil olan zat bu şahsın iyi niyet beslemediğini sezerek ve bazı ecnebî devletler hesabına casuslukta bulunduğundan şüphe ederek Millî Müdafaa Vekili olan General Kâzım Özalpa:

«— Bu adam Staviski gibi bir adamdır. Millî Müdafaa Vekâletine sokmayınız.» diyerek emir veriyor ve o sırada yanında bulunan Meclis Reisi Mustafa Abdülhalik Rendaya hitaben de: «Böyle değil mi? Maliye Vekâletinde iken siz de bilirsiniz» diyor. Bu suretle Millî Müdafaaya girmesi kat'î surette menoluuyor. O da mecbur olarak haiz olduğu mümessillik sıfatını Sıtkı isminde birisine devrediyor.

Maznunun diğer iddiaları

Bu emri veren Başvekilin çekilmesi üzerine Sıtkı da vekâlet alarak tekrar Millî Müdafaaya girip çıkmamığa başlıyor. İşte bu hâdiseyi o tarihte bugün de şahsî ve işgal ettiği makam itibarile herkesin hürmetini kazanmış ricali hazıradan bir dostun delâletile Reisicumhura bir mektubla bildirdim. İş'arımın doğruluğu anlaşılması üzerine Kâzım Özalp Millî Müdafaa Vekâletinden istifaya mecbur kaldı. Bu beyanatım iddia makamının tasvir ettiği mesnedsiz bir iddia değildir ve olamaz da. Bu hâdisenin bu suçla alâkası bulunmadığına işaret buyuruluyor. Fuad Babanın şahsiyeti ve Kâzım Özalpla münasebetlerinin anlaşılması onun sözlerinin tayin ve takdirinde müessir olması dolayısile benim masumiyetimin takdirine de bir delil teşkil eder.

Kâzım Özalpın refikasına Pariste 30 bin frank verdiğim yolundaki ifademin de delilsiz, mesnedsiz ve kabule şayan olmıyacağı iddianamede beyan buyurulmaktadır. Ben kendilerini arayıp bularak cebimden 30.000 frank verdim, dedim.

30000 frank verilmesi hakkında aldığım mektub üzerine, kızile birlikte Parise gelen Kâzım Özalpın refikasına ikamet eyledikleri otelde 3000 frank verdim Parayı alan refikasıdır. Kızı da hazır bulunuyordu. Parayı alan ve alırken hazır bulunan inkâr mı ettiler ki, mesnedsiz olduğundan bahis buyuruluyor? Bugün inkâr edilse bile Fransada kalan bu mektub yarın gelebilir ve iddiamı her zaman ispat eder.

Fuad Babanla malî münasebetleri

Fuad Baban'ın arsamı rehinden kurtarmak için kendisinden para aldığım yolundaki beyanatı da yalandır. Arsayı Emlâk Bankasından 15000 liraya satın aldım. Ne evvel ve ne de sonra hiç kimseye rehin edilmiş değildir. Bu tapu kaydile sabittir.

Dikkate şayandır ki, Fuad Baban evvelce verdiği ifadede bundan hiç bahsetmemiş, kendisinden 25,000 lira aldığımı söylemekliğim üzerine bu teviie girişmiştir. Fuad Baban muhtelif tarihlerde Pariste Osmanlı Bankası vasıtasile bana 80 - 100 bin frank göndermiştir.

Banka kaydile sabit olan bu keyfiyet de mesnedsiz midir?

Kâzım Özalp'ın Fuad Baban'dan komisyon olarak 200,000 lira aldığını gene Fuad Baban'ın şikâyet makamında bana söylemiş olduğuna dair ifadem de mesnedsiz addolunuyor. Fuad Baban 1936 senesinde hali iflâsta idi. Bir top meselesindeki komisyon kendisine 600,000 lira bırakacaktı. Fakat uzun vadelerle alınacağı için iflâstan kurtulmak üzere ve Avrupadan tanınmış 4 mühim fabrikanın mümessili olması dolayısile ve nüfuzundan istifade ile sahtekârlığı yapmıştır. Kâtibinin mahkemede buna dair söyledikleri de yalandır. 1936 senesindeki malî vaziyetini Türkiye bankaları pek iyi bilirler ve mahkemeyi istenildiği şekilde tenvir edebilirler.»

«Adalet bekliyorum»

Ekrem König âmme şahidi olarak dinlenen Nesim Roso'nun ifadelerini de çürütmeğe çalışan mütalealar ve mukayeseler yaptı. Bulduğu tezadları ve aykırılıkları zikretti ve müdafaasını şu sözlerle bitirdi:

«— İsterdim ki hâdise bütün vuzuhile meydana çıksın ve huzuru adalette hakikî failler hesab versin. Kimsesiz iki yavrumu tahmin ve tasavvuru mümkün olmıyan her türlü tehlike içinde ecnebi bir memlekette bırakarak sekiz ay gibi uzun bir zaman kan ve ateş içinde yüzen Avrupanın muhtelif hükûmetlerinde yirmiyi mütecaviz hapisaneleri dolaşarak bin bir sefalet ve sıkıntı içinde geldiğim vatanımda her şeyden evvel beklediğim sukutu hayal değil, adalettir.»

Ekrem König mahkemenin adaletinden emin olduğunu bu sözlere ilâve etti.

Königin vaktile yazdıkları şimdi aleyhine kullanılıyormuş

Bundan sonra iddia makamında bulunan Zihni Betil Ekrem Königin müdafaasında cevablandırmağa mecbur olduğu kısımlar bulunduğundan bahisle söz istedi ve suçlunun delillere istinad etmiyen iddialarda bulunduğunu tebarüz ettirdi. Ekrem König dedi ki:

«— Dosyada bulunan evraktan bir kısmından haberim yoktur. O zaman Avrupada idim. Bunlar da gösteriyor ki, işin içerisinde gerek Ankarada, gerek haricde benden başka çalışanlar da vardır. O zaman şahsımı emniyette görmediğim için gelmedim. Fakat büyük bir hüsnü niyetle ve müddeiumumiliğe açık olarak bir çok şeyler yazdım ki, şimdi bunlar iddia makamının benim aleyhimdeki yegâne delillerini teşkil etmektedir.

Ne yazık ki aleyhimde olanlar kullanılmış ve lehimde olanlara kıymet verilmemiştir.

İspanya iç harbi sırasında demokrat devletler, hükûmetçilere, Alman ve İtalyan hükûmetleri de Frankistlere yardım ediyorlardı. Bunlar iddia makamının buyurduğu gibi sefirler ve resmi müesseseler vasıtasile değil, ancak el altından çalışabilecek adamları vasıtasile yapılıyordu. Zira bütün devletler Cemiyeti Akvamda bu işte bitaraf kalmayı kabul etmişlerdi. Başka memleketlerde bu hareketlerden dolayı takibat yapılsaydı bugün Fransa, İngiltere ve Amerikada büyük makamları işgal eden bir çok kimseler mahkemelere verilmiş olurdu. İlâve edeyim ki, hükûmetçilere yardım işinde çalışmak şahsî kanaatime de uygundu. Ayni şeyi öbür taraf için teklif etseler kabul etmezdim. Fakat imkân olsa yarın da demokrasiler için gene çalışırım.»

Ekrem König iddia makamının diğer bazı mütalealarına da cevabla Kemal Köprülü gibi nezih, Necib ve dürüst hareket eder insanları müşkül vaziyette bırakacak sözler söylemiyecek kadar da fazilet sahibi olduğunu kaydetti ve:

«— Sahtekâr değilim, dedi; hareketimin memleketimin faydalarına tamamen tevafuk ettiğini kabul ederek çalıştım. İngiltere, Fransa ve Amerika gibi hükûmetimizin de Akdenizdeki selâmetimiz namına İspanya hükûmetçilerinin tutulmasının faydalı olduğunu mülâhaza ettiği kanaatile hareket ettim.»

Karar bugün

Reis mahkemenin bittiğini tebliğ etti. Karar yarın sabah (bugün) tefhim edilecektir.

HEM NALINA MIHINA

Türkiyenin dış siyasetine dair bir yazı

Masamın üstünde, posta ile gönderilmiş «Le mois suisse» adlı, bir ceb kitabı formasında, bir mecmua duruyordu. Hergün, böyle bir sürü mecmua, risale ve kitab alırım. Bu matbuaların çoğu, propaganda için yazılan ve sağa sola dağıtılan şeylerdir. Bunların bazılarına elimi bile sürmem; bazılarına şöyle bir göz atarım; tamamile okuduklarım nadirdir. Çünkü bile bile, -tâbirimi mazur görünüz- bir sürü martavalla kafamı daha fazla şişirmek istemem. «daha fazla» diyorum; çünkü dört yıldır bu propaganda masallarını, hergün, radyolarda dinlemekten ve gazetelerde okumaktan bıktım.

Bu İsviçre mecmuasını da, davetsiz gelen saygısız propaganda misafirlerinden biri saydım. Çünkü propaganda olmıyan matbua, istemeden gelmez; bedava dağıtılmaz; kendisini aratır ve ancak bir bedel mukabilinde okutturur. Onun için, bunu da pek okumak niyetinde değildim. Fakat bu mecmuayı ilk defa görüyordum; forması da çok kullanışlı idi. Vapurda bir göz atmak üzere cebime koydum.

İsviçre mecmuasının ilk yazısı «Türkiyenin vaziyeti» başlığı ile Georges Rivoire adlı bir muharrir tarafından İstanbuldan yazılmıştı. Propaganda maksadile yazılmış ve yazdırılmış olduğu şüphesini muhafaza ederek bu yazıyı okumağa başladım. Şüphem, İsviçrenin bu harbde tarafsız kalmış bir devlet olmasına rağmen, İsviçre gazetelerinin pek de tarafsız olmadıklarından ileri geliyordu. Nitekim biz de bitarafız ama gazetelerimizin hepsi büsbütün tarafsız değildirler.

İstanbulda oturmasına rağmen tanımadığım ve ismini işitmediğim muharrin yazısını okuyup bitirdiğim zaman, onun hiçbir propaganda maksadı takib etmediğini memnuniyetle gördüm ve âdeta ilk şüphemden dolayı bir üzüntü duydum.

Georges Rivoire, yazısında, Türkiyenin bu harbdeki dış siyasetini, tam bir tarafsızlıkla ve âdeta yüzdeyüz bir Türk görüşile tetkik ve tahlil etmişti. Memleketteki siyasî cereyanları, devlet adamlarımızın nutuklarını, muharrirlerimizin yazılarını yakından takib ettiği yazısından belli idi. Bu uzun makalenin en hoşuma giden tarafı, onun tarafsız ve realist bir görüşle hiç bir propagandaya kapılmadan, muharib devletlerin hiçbirinin politikasına âlet olmadan yazılmış olmasıydı. Bu, bir daha tekrar edeyim, yüzdeyüz bir Türk görüşü idi. Bizim siyasî muharrirlerimiz arasında bile, bu İsviçreli zat kadar, doğru ve realist düşünen, hâdiselere, bu kadar Türk gözü ve gözlüğile bakabilenler, pek çok değildir.

Senelerdenberi Türkiyenin dış siyaseti hakkında bu kadar dürüst, bu kadar tarafsız ve bu kadar iyi görüşlü bir yazı okumadım. Ne yazık ki bu yazının bir hülâsasını olsun sizlere takdime imkân görmüyorum.

Bu satırları, adını ilk defa işittiğim ve bir yazısını ilk defa okuduğum M. Georges Rivoire'yi tebrik etmek ve bir Türk yurddaşı sıfatile kendisine teşekkür etmek için yazdım.

Mevsimin en büyük yağlı güreşleri

15/8/943 bu pazar günü Yalova Halk odası sosyal yardım kolu menfaatine büyük yağlı güreşler yapılacağı öğrenilmiştir. Memleketimizin en namdar heplivanlarının iştirak edeceği bu güreşlerin neticeleri büyük bir alâka ile beklenmektedir.

Güreşlerin zevkli ve intizamlı olabilmesi için bütün hazırlıklar ikmal edilmiştir.

Küçük Erol boğuldu

Hasekide Hobyar mahallesinde oturan 4 yaşlarında Erol bahçelerinde oynarken kazaen kuyuya düşerek boğulmuştur.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4050 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

— Dikkat —

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Roosevelt ve Churchill görüşmelerinin en mühim meselesi

Mr. Roosevelt ile Mr. Churchill'in konuşacakları mühim meseleler günün en önemli ve en meraklı hâdisesini teşkil ediyor. Londranın en büyük ve en nüfuzlu gazetesi olduğu şüphesiz olan Times'in bu bahsi ele alan başyazısında anlattığına göre, iki devlet adamının karar verecekleri «en derin ehemmiyetli ve en müstacel mesele» Rusyada değişen vaziyeti derhal hesablamaktadır. Times, bunun sebebini anlatmak için, bütün dünya harbi içinde Rus cephesinin her cepheye üstün tutulması icab ettiğini, çünkü en bellibaşlı Alman kuvvetlerinin bu cepheye yığılmış olduğunu, Almanların bilhassa bu cephede en ağır kayıblara uğradıklarını izah ediyor ve şu neticeye varıyor: «Rusların yüklenmiş oldukları yükün bir kısmını sırtlarından almak icab eder. Bunun sebebi Rusların bu yükü taşıyamamaları değildir. Bilhassa Birleşik milletlerin en cömerdce maddî muzaheretleri yapmaları böyle bir şeye ihtimal vermemektedir. Fakat harb, ilk defa olarak Alman ordusuna öldürücü bir darbe indirmeğe ve Alman halkını kat'î inkisara uğratmağa müsaid bir mahiyet almıştır.

Denizde, denizaltılarına karşı üstünlük kazanılmış, hava taarruzu Almanyayı baştanbaşa tahribe başlamış, İtalyan cephesi yarılmış, ve Mihvere boyun eğen devletler harb yüzünden yıpranmış ve huzursuzluklarını belirtmişlerdir.»

Times bütün bu âmillerin Alman harb makinesini epeyce gerginleştirdiğini ve bunun Rus harbine pek kıymetli bir hizmet teşkil ettiğini söyliyerek, tazyik idame edilirse ve Müttefiklerin her taraftan indirdikleri darbeler şiddetlendirilirse Harkof muharebelerini daha şümullü ve daha şerefli bir zaferin başlangıcı saymak mümkün olur.

Bütün bu mütalealarm ifade ettiği mâna, Müttefiklerin Almanyayı çaresiz bir vaziyete düşürmek için elbirliklerini daha fazla sıklaştırmakla bugünkü vaziyetin temin etmiş olduğu fırsatı kaçırmamak, ve böylece Alman milletine «pes!» dedirtmek istedikleridir.

Birleşik milletlerin Almanya ve bütün ortakları üzerinde askerî tazyik yapmak hususunda ayrılmadıkları göze çarpıyor. Fakat bu askerî tazyikın hedefi nedir? Almanyayı ortadan kaldırmak mı?

Sovyetler Birliği de dahil olmak üzere bütün Müttefikler, buna hayır, diyorlar.

Anglo-Saksonlar hedefin Almanyayı yeniden bir harb çıkaramıyacak ve dünyayı altüst edemiyecek hale getirmek olduğunu, onun için Almanyayı silâhsızlaştıracaklarını ve onun yeni bir gaile çıkarmasına imkân vermiyeceklerini söylüyorlar. Bunun için Avrupada mıntakavî birlikler vücude getirecekler, ve bu birlikler elele vererek sulhu korumalarına yardım edeceklerdir.

Halbuki Avrupa milletlerinden bu çeşid mıntakavî birliklerin vücude getirileceğine dair ileri sürülen mütalealar, Sovyet basını tarafından iyi karşılanmamış ve bu tedbir, yalnız Almanyaya karşı alınan bir tedbir değil, ayni zamanda Sovyetler Birliğine karşı alınan bir tedbir sayılmıştır. Bu da, Sovyetler Birliğinin harbi kazanmak sayesinde Avrupanın mukadderatı üzerinde daha tesirli bir rol sahibi olmayı gözettiğini ifade ettiğinden Müttefikler arasında, peşinde koşulan siyasî gayeler bakımından geniş bir ayrılık bulunduğunu açığa vurmaktadır.

Sovyetler Birliğinin, Roosevelt, Churchill görüşmelerine davet olunmaması bu ayrılığın ehemmiyetini büsbütün belirtmiştir.

Bu durumun Avrupa karasında cephe açmak üzerindeki tesir ne olabilir.

Acaba Churchill - Roosevelt mülâkatı bu cephenin açılmasına karar verecek mi? Böyle bir karar beklendiği şüphe götürmez. Fakat bu kararla birlikte siyasî mahiyette bir takım kararların verileceğini de tahmin etmek mümkündür. Müttefikler bu kararlarla aralarındaki siyasî ayrılıkları ortadan kaldırmağa ve harbi neticelendirmeğe bakacaklardır. Bunun kolay olmıyacağını takdir etmemek mümkün değildir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Vekillerin seyahati

Kırşehir 13 (a.a.) — Ziraat Vekili Şevket Raşid Hatıboğlu tetkiklerde bulunmak üzere dün buraya gelmiştir.

Sıhhiye Vekili Trakyada tetkiklerine devam ediyor

Edirne 13 (a.a.) — Sıhhiye Vekili Hulûsi Alataş bu sabah Umumi Müfettiş Abidin Özmenle birlikte Kırklareline hareket etmiştir.

İnhisarlar Vekili Sivastan geçti

Sıvas 13 (a.a.) — İnhisarlar Vekili Suad Hayri Ürgüblü dün buraya gelmiş, Vali ile birlikte doğruca İnhisarlar dairesine giderek tetkiklerde bulunmuş, sonra da lise binasındaki tarihî müzeyi, İsmetpaşa okulunu ve Vilâyeti ziyaret etmiştir. Suad Hayri Ürgüblü bu tetkik ve ziyaretlerinden sonra şehrimizden ayrılmıştır.

Sicilyanın zaptı sona ermek üzere

General Eisenhower Amerikan umumi karargâhı 13 (a.a.) — Amerikan kara kuvvetleri Sicilyanın şimal sahilinde 12 kilometre ilerliyerek, düşman ardcı kıt'alarının çetin mukavemetine rağmen Orlando burnu ile iki şehri ele geçirmişlerdir. Adanın Almanlar tarafından boşaltılması işi tacil ettirilmektedir.

Randazzo kesiminde, İngiliz - Amerikan kuvvetleri, Müttefiklerin hafif topçu ateşi altında bulunan şehrin batısındaki dağlarda 6 kilometreden fazla ilerlemişlerdir. Bu şehrin Almanlar tarafından boşaltılmasına devam edilmektedir.

Şark sahilinde, 8 inci İngiliz ordusu 6 kilometre ilerliyerek Archirafi, Giarre, Riposto ve diğer 10 mahallî işgal etmiştir.

Müttefik ordu cenahları halen Mesinadan 56 kilometre uzakta bulunmaktadır.

Randozzo'nun işgali

Londra 13 (Radyo) — Sicilyanın şimal şarkındaki Alman müdafaasının temeli olan Randozzo şehri bu sabah 9,35 te Amerikalıların yedinci ordusu tarafından işgal olundu. Burası Almanların en güzide askerleri tarafından müdafaa olunuyordu. Üç gündenberi burada müdafaanın kâr etmiyeceği Almanlarca anlaşılmış ve nihayet Almanlar buradan atılmışlardır.

İngiliz radyosunun Sicilyadaki muhabiri R. Donetz'e göre Sicilyadaki Alman köprübaşısının hiç bir değeri kalmamıştır. Gerçi Sicilya muharebesi bitmemiştir. Çünkü Almanların Mesina'ya bir muharebe vermeden gitmeleri beklenmiyor, fakat işin büyüğü yapılmıştır. Diğer taraftan Almanların Sicilyayı süratle boşalttıkları göze çarpıyor.

Esirlerin sayısı 130 bin

Şimal Afrika Müttefik umumî karargâhı 13 (a.a.) — Sicilyada alınan esirlerin sayısı şimdi 130,000 i bulmuştur.

Müttefikler Mesinaya 50 kilometrede

Şimal Afrika Müttefik umumî karargâhı 13 (a.a.) — Reuter muhabirinin bildirdiğine göre, Müttefikler Mesinadan ancak 50 kilometre bir mesafede bulunmaktadırlar. Cephenin genişliği şimdi 45 kilometreden ibaret bulunmaktadır.

Dolaşırken esir edilen İtalyan generali

Şimal Afrika Müttefik umumî karargâhı 13 (a.a.) — İkinci Napoli tümeni kumandanı General Fiumara dün Sicilyanın şimalinde dolaşırken esir edilmiştir.

Sicilyanın tahliye edilmekte olduğunu Berlin de kabul ediyor

Berlin 13 (E.P.) — Sicilya cephesi daraltıldıktan sonra Mihverin mukavemeti artmaktadır. Bundan başka Alman İtalyan tahliyesi gayet yavaş bir surette yapılmaktadır. Tahliye ancak iki cenahta görülmekte olup merkez kesiminde Randazzo garbında ve Bronte şarkındaki mevzilerde mukavemet devam etmektedir. İngilizler burada şiddetli taarruzlar yapmakta iseler de hiç bir toprak kazancı elde edememektedirler. Buna mukabil düşman sahil boyunun her iki tarafından ilerlemeğe çalışmaktadır. Yedinci Amerikan ordusunun sol cenahı şimaldeki sahil yolundan Nassoya kadar ilerlemiştir. Kap d'olando'da ihrac teşebbüsünde bulunan düşman takriben bir alay kuvvetinde birliklerle tanklar çıkarmış ise de Alman müdafaa kuvvetleri savaş uçaklarının da iştirakile kuvvetli şekilde müdahale etmiş ve düşman ancak bir tabur halinde sahilde tutunmağa çalışmaktadır. Şarkî Sicilya sahil yolunda sekizinci İngiliz ordusunun sağ cenahı Acirealeden birkaç kilometre ilerliyebilmiştir.

«Tass» ajansının bir tekzibi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Stalin konferansa bir rapor gönderdi

Londra 13 (a.a.) — Reuter ajansı muhabirinin Washingtondan bildirdiğine göre, Sovyet Rusyanın ileride takib edeceği askerî tabiye hakkında Stalin tarafından Quebec'de yapılacak toplantıya bir rapor gönderilmiştir. Roosevelt ve Churchill, bu raporu genel kurmayların toplantısında tetkik edeceklerdir.

«Konferansın ilk vazifesi Rusyaya yardımdır!»

Londra 13 (B.O.W.) — Matbuatta Quebec mülâkatı için şu mütalealara tesadüf edilmektedir:

Evvelemirde Stalinin ademi mevcudiyeti teessüfle karşılaşılmıştır. Böyle çetin ve güç bir zamanda mevkiini bırakamıyacağı da kolaylıkla takdir edilmektedir.

Times, bugünkü başmakalesinde Rusya hakkında şunları yazmaktadır:

«Konferansta, kat'iyet alacak meseleler arasında en büyük ehemmiyeti ve müstaceliyeti haiz olan, Rusyadaki değişen vaziyetin nazarı itibara alınması keyfiyetidir.

Ne şekilde olursa olsun, topyekûn harbde, Rusya cephesi daima tekaddüm ettirilmelidir. Çünkü Alman kara kuvvetlerinin en esaslı ekseriyeti burada bulunmakta ve en büyük zayiat kendisine bu cephede verdirilmektedir. Kızılordu ve Kızıl hava kuvvetleri Amerikan, Britanya ve Kanada silâh depolarının Rus istihsalâtını takviye için gönderdikleri silâhları çok iyi kullanmaktadırlar.

Şimdi en esaslı iş, Rusların bu yükünü biraz hafifletmek meselesidir.»

Daily Telegraph da, Rusyanın tegaddi meselesini ele almaktadır. Gazete şöyle demektedir:

«Rus zaferlerinin mikyas ve derecesini, gıda fikdanı kadar hiç bir şey tehdid edemez. Müttefik konferansların başlıca vazifelerinden birisi de, Rusya zafere giderken daha elverişli surette beslemek keyfiyetidir.»

Churchill Niyagara şelâlelerinde

New-York 13 (a.a.) — Mr. Churchill refakatinde ailesi ve bütün maiyeti olduğu halde dün Niyagara şelâlelerine gelmiştir. Mumaileyh burada İngiliz - Amerikan görüşmelerini yapmak üzere Mr. Roosevelt'e mülâki olacaktır.

Churchill ve Roosevelt'in Quebec'e gelmeleri bekleniyor

Quebec 13 (a.a.) — Mr. Churchill'in dönmesine her an intizar edilmektedir. Bugün Quebec'deki umumî binalar Reis Roosevelt'in ziyaretine intizaren Amerikan bayraklarile donatılmıştır. Tahmin edildiğine göre, Quebec konferansının neticeleri Kazablanka konferansınınkiler kadar büyük olacaktır.

Merzifonda İnönü günü kutlandı

Merzifon 13 (a.a.) — Millî Şef İnönünün buraya gelişlerinin yıldönümü olan bugünkü günü Merzifonlular büyük tezahüratla kutlamışlardır.

Amerikada vasatî ölüm yaşı

Washington 13 (a.a.) — 1890 da Birleşik Amerikada vasatî olarak her Amerikalı 43 yaşında ölmekte idi. 1938 de Amerikalı vasatî olarak 62 yaşında ölüyordu. Bu hususta yapılan terakki büyüktür ve sıhhiye teşkilâtının ilerlemesinin eseridir. Bugün Birleşik Amerikada bulunan sıhhat müesseseleri sayıl - makla bitmez. Geçen nesillerdeki ölüm vak'aları esasen yüzde 60 nisbetine inmişti. Çocuk felcinden vuku bulan ölüm vak'aları da yüzde 50 nisbetinde azalmıştır. Eskiden tahribata sebebiyet veren verem bugün kolaylıkla tedavi edilmektedir.

Başka bir tahmin

(Başmakaleden devam)

Müttefikler garbda ikinci veya üçüncü bir cephe açıp (kayıdsız şartsız teslim) tabancasını Almanyanın burnuna dayamadan önce, bu memlekette bir devrim olur ve daha uygun şartlar altında Ruslarla anlaşan bir hükûmet iş başına gelirse, Anglo - Saksonlar ne yaparlar? Bu takdirde şarktaki iki yüz küsur tümenlik ordusunu ve bütün hava kuvvetlerini Almanya garba taşıdığı ve Balkanların emniyetini Sovyetlerin himayesine bıraktığı zaman garbda açılacağı söylenen ikinci veya üçüncü cephenin gayesi nice olacaktır?

Önümüzdeki sayısız faraziyelere misal diye gösterdiğimiz şu küçük tahmin bile Quebec konferansının ne çetin meselelerle uğraşmak zorunda olduğunu bize gösteriyor.

Dört yıldır çözülmiyen harb düğümü. bugün belki her zamankinden daha karışık bir haldedir.

NADİR NADİ

Bir şayia daha!

(Baştarafı 1 inci sahifede)

nizaltı Müttefik uçakları tarafından keşfedilerek bombalanmıştır. Denizaltıda sağ kalanlar Mussolini'nin boğulanlar arasında bulunduğunu söylemişlerdir.

Haber başka yerden teyid edilmedi

Londra 13 (a.a.) — Mussolini'nin bir denizaltıda boğulduğuna dair verilen haber başka memleketlerden teyid edilmemiştir.

Gayda öldü

Madrid 13 (a.a.) —Giornale d'Italia gazetesinin sabık başmuharriri Virginio Gayda, temmuz ayındaki hâdiseler sırasında gazetesi yağma edilir ve yakılırken kömürleşmek suretile ölmüştür.

Faşist şeflerinin tevkifine devam ediliyor

Roma 13 (a.a.) — Eski millî meclis azasından olup faşizmin sukutundan evvel Venedik şehrinde bir çok siyasî vazifeler ifa etmiş olan Gino Cagetti, halkı devlete karşı isyana teşvik ithamile harb divanı tarafından verilen emir üzerine tevkif edilmiştir.

Ayni şehrin zabıtası, bundan başka Venediğin faşist federal umumî kâtib muavini Eugenio Montesi'yi de evinde bir çok silâh bulunduğundan dolayı tevkif etmiştir.

Tokyodaki siyasî faaliyet

Tokyo 13 (T.P.) — Hariciye Nazırı Shigemitsu, dünkü mülâkatlarından sonra Alman sefiri Stahmer ve İtalyan büyük elçisi İndelli ile Avrupa durumu hakkında görüşmelerde bulunmuştur. Nazır bu sabah İmparator tarafından kabul edilmiş ve raporunu takdim eylemiştir.

Münakalât zorlukları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Trenlerde izdiham

Muhtelif tren hatlarındaki kalabalıktan istifade ederek bir takım kimselerin tren biletleri üzerinde ticarete kalktıklarını, bilhassa Haydarpaşa ve Ankara istasyonlarında biletleri kapatıp sonra satan şebekeler teşekkül ettiğini öğrendik. Bunun üzerine bu hali önliyecek tedbirleri almış bulunuyoruz. Bir şahsa iki taneden fazla bilet verilmiyecektir. Hüviyet varakasile tren bileti verilmesini de düşünüyoruz.

Trenlerimiz hemen bütün hatlarda çok kalabalıktır. Vatandaşların çok düşünmeden ve fevkalâde lüzum olmadan seyahat etmemelerini tekrar tavsiye ederim. Eğer vaziyet böyle devam ederse yeni bazı tedbirler almağa mecbur olacağız.

Telefon ücretlerine zam

Telefon görüşmelerindeki müşkülât devam ediyor.. Bunun en başta gelen sebebi eline telefon aletini alanların uzun müddet görüşmeyi adet haline getirmeleridir. 3 dakikadan fazla görüşmeleri ikinci bir ücrete tâbi tutan tesisatı, bu vaziyet karşısında sipariş edip kurdurmak zaruretini görüyoruz. Fakat o zamana kadar bir tedbir olarak telefon ücretlerinin tekrar arttırılması mecburiyeti hasıl olacağını ve bunun belki mükâlemeleri biraz azaltacağını söylemem lâzımdır.

Önümüzdeki hafta başında Marmara havzası ve bu hatlarda işliyen vapurların seferlerini tetkik edeceğim. Bu meyanda Fransızlardan yeni alınan tekneleri de göreceğim.»

Moskovaya göre Kızılordu Harkof varoşlarında

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mumi karargâhının tebliği:

Düşman Kuban köprü başında Krimskaya'nın batısında uçaklar ve tanklar himayesinde yeniden muvaffakiyetsiz hücumlarda bulunmuştur. Mius kesiminde ve orta Donetz'de mevzii bir faaliyet kaydedilmiştir.

Bielgorodun cenub batısında Bolşeviklер dün de mühim piyade ve tank kuvvetlerile hücum etmişlerdir. Çetin müdafaa savaşları ve karşı hücumlar neticesinde Sovyet kıt'aları püskürtülmüştür. Bir çok düşman grupları imha ve pek çok tank tahrib edilmiştir.

Orel'in şimal batısında ve Viazmadaki Sovyet kuvvetlerinin hücumları da akim kalmıştır.

Hava kuvvetlerimiz bilhassa Bielgorod kesimindeki kıt'alarımızı desteklemiş ve tank teşkillerile asker topluluklarını ve topçu mevzilerini bombalamıştır.

Düşman Ladoga gölünün cenubunda taze kuvvetlerle hücuma geçmiştir.

Sovyetler dün doğu cephesinde bulunan insan kaybından başka 380 tank tank kaybetmiştir.

Hava muharebelerinde 91 Sovyet uçağı düşürülmüştür.

Biz yalnız dört uçak kaybettik.

Rusların aldıkları yerler

Londra 13 (Radyo) — Sovyetler Viazma ile Briansk arasında yeni bir taarruza giriştiler ve üç günlük muharebeden sonra Spatsmensk mevkii de dahil olmak üzere yüz yer işgal ettiler. Almanlar, hedefin Smolensk olduğunu söylüyorlar. Ruslar, Briansk yolunda da 60 yer almış bulunuyorlar.

Almanlar Harkofta büyük ihtiyat kuvvetleri sürdüler

Moskova 13 (a.a.) — Rus kıt'aları Harkofa yaklaştıkça Alman mukavemeti de artmaktadır. Harkof - Poltava demiryolu yakınlarında pek şiddetli savaşlar cereyan ediyor. Almanlar Kızılordunun ileri hareketini durdurmak maksadile tank birliklerini de dahil olmak üzere büyük ihtiyat kuvvetlerini bu bölgeye getirmişlerdir.

Hava savaşlarında çok sayıda düşman uçağı düşürülmüştür.

Almanlar, Briansk cephesindeki Sovyet ilerleyişini durdurmak için savaşa çok sayıda uçak sokmuşlardır.

Kromy cephesinin cenub ve batısında Almanlar şiddetle mukavemet ediyorlar.

Harkofta Alman mukabil taarruzları

Berlin 13 (D.a.D.) — Rusların bütün gayretlerine ve cepheye mütemadiyen yeni kuvvetler, zırhlı birlikler ve hava filoları göndermelerine rağmen Berlinde doğudaki harekâtın gelişmesine emniyetle bakılmalıdır. Dünkü savaşlar esnasında Almanların Bielgorod cenubundaki Rus taarruzlarına karşı yalnız müdafaa ile iktifa etmiyerek karşı taarruza da geçmiş olmaları, önemli bir hâdise olarak kaydedilmektedir. Bu esnada müteaddid Sovyet grupları da yok edildiştir.

Bundan da anlaşılacağı üzere pek büyük kuvvetlerle yapılan Rus taarruzları karşısında Almanlar da kendi kuvvetlerini takviye etmek lüzumunu hissetmişler ve bu tedbirin tesiratı dünkü Bielgorod savaşlarında kendisini göstermeğe başlamıştır.

Viazma'da büyük savaşlar

Berlin 13 (a.a.) D. N. B.: Düşman bilhassa Viazma bölgesinde, şimdiye kadar işitilmemiş derecede fazla sayıda modern harb vasıtaları ve buna nispetle daha zayıf piyade kuvvetleri kullanmıştır. Fakat yapılan hava keşifleri düşmanın piyadelerini ileri sürmekten kat'iyetle vazgeçtiğine hükmetmemek lâzım geldiğini gösteriyor. Çünkü savaş hatlarının gerisinde düşman ihtiyat olarak kullanabilecek piyade kuvvetleri toplamıştır.

Bununla beraber bu dakikada savaş, zırhlı, top ve uçak karşılaşmalarına inhisar etmektedir.

Almanlar Briansk cephesinde de büyük mukavemet gösteriyorlar

Moskova 13 (B.O.W.) — Moskova radyosuna nazaran, Almanlar Briansk istikametinde çetin bir mukavemet göstermekte olup hareket kabiliyetini haiz gruplar halinde çarpışmaktadırlar. Bu gruplar tank, müteharrik toplar ve motörize piyadeden mürekkebdir. Karachev'in şarkında Alman zırhlı trenleri düşmanı durdurabilmek maksadile, demiryolunun üzerinde manevralar yapmaktadırlar. Cephenin bir çok kesimlerinde, Almanlar müteaddid taarruzlara geçmişlerdir.

Almanlar Harkofun şimal ve garbına çok müstacel surette müteaddid tank tümenleri getirmişlerdir.

Alman uçaklarının imha ettikleri birlikler

Berlin 13 (E.P.) — Şugujef bölgesinde ve Bielgorod civarında Bogoduhov şimal batısında Sovyet yürüyüş kollarına ve batarya mevzilerine muvaffakıyetli taarruzlarda bulunan 1000 den fazla stuka uçağı, Berlin makamının verdiği malûmata nazaran Sovyet kollarını dağıtmış ve Sovyet taarruzlarının ancak zayıf bir şekilde devam edebilmesine sebeb olmuştur. Ayrıca yüzlerce Alman avcı uçağı ve tank avlama uçağı Don kesiminde Bogoduhov civarında bir Sovyet taarruz koluna saldırarak alçak uçuşla bu taarruzu tamamen akamete uğratmışlardır.

Korkunc hava akınları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

müştür. Quirinal sarayı yakininde de bir kaç bomba patlamıştır.

Papa XII. Pius hava tehlikesi işaretinin kesilmesini müteakıb Vatikandan ayrılarak bombalanan mıntakaları gezmiştir.

Milâno ve Torinoya ağır akınlar

Londra 13 (B.B.C.) — Üsleri Büyük Britanyada bulunan İngiliz Lancaster bomba uçaklarından müteşekkil kuvvetli teşkiller dün sabahleyin erkenden şimal İtalyaya hücum etmişlerdir. Milâno ve Torino şehirleri kesif ve şiddetli surette bombalanmıştır. Milânoda sanayi bölgelerine ve demiryolu tesisatı üzerine bir milyon kilo bomba atılmıştır. Şehrin şimalindeki Ragut hava alanı ayni şekilde bombalanmıştır. İstasyonlar hemen kâmilen tahrib edilmiştir. Milâno üzerinde bir saat süren akın şimdiye kadar yapılanların en büyüğü olmuştur. Bomba patlamaları 200 kilometre uzaktan İsviçre hududundan işitilmiştir. 11 uçağımız üssüne dönmemiştir.

Berlin de bombalandı

Londra 13 (B.B.C.) — Dün gece İngiliz Mosquita uçaklarından müteşekkil küçük bir birlik Berline akın etmiştir. Muhtelif hedeflere bombalar atılmıştır. Bu meyanda Deutschland, Sender radyo istasyonu bombalanmıştır. Bu istasyon dün gece bir saat kadar neşriyatını kesmek mecburiyetinde kalmıştır.

Berlinde hasar ehemmiyetsiz

Berlin 13 (a.a.) — Yarı resmî Alman ajansının haber verdiğine göre, dün gece birkaç düşman uçağı Berlin üzerinde uçmuşlar ve gelişi güzel bir miktar bomba atmışlardır. Hasar ehemmiyetsizdir.

Topuzun Kısmeti

Yazan Mahmud Yesari

No. 21

Topuz — Kimin o, nirde?

Hacı Rükneddin — Bu hırkayı demek istiyor, çıkarınız.

Topuz — (Yumuşak:) Alıştım be!..

Hacı Rükneddin — Terlersin evlâdım.

Topuz — (Çıkarır:) Burada ılıh! (Tatlı tatlı sırıtır.)

Vahan — Pijama ilen yatması hiç dorgu deyildir ahbar.

Hacı Rükneddin — Neden?

Vahan — Ben, müstakil don gömlek yatağa girerim.

Hacı Rükneddin — Git işine... (Topuzu, ihtimamla yatağa yatırır.)

Topuz — (Kuştüyü yatağa yatar; korkar:) Ula, ne oliy?.. Batiyim.. (Kalkmak ister:) Bırah... Madamın yatahı daha iyi...

Hacı Rükneddin — Şus... Bir daha duymıyayım. Yumuşak yatak.. Vücudün alıştı mı, rahatcacık uyursun?

Topuz — (Yatağa girmiştir, üstüne keten çarşaflar örtülmüştür; uyku arası sırıtır:) Gar içinde yatiyyim de titremiyim Ula, batiyim de boğulmiyim!

Hacı Rükneddin — Uyanınca, bizi çağırırsın.

Vahan — Helbet!

Koço — Hık!

Topuz — (Yastığa başını korka korka koymuş, yorganı korka korka çekmiş, bakınır:) Ula, sanki yatmiyim de havadayım gurban!

Hacı Rükneddin — Uyu, evlâdım, uyu. (Yorganını sarar sarmalar.)

Vahan — Bonnüvi!

Koço — Kalinihtases!

Topuz — (Uykuya vermiştir kendini:) Ula, gufur da etseniz, umurum dehil... Tereyahına parmah batar gibi, adam gömüliy... Ula, bunun üstüne, gufemi goysalar çehmez! Gufem beni ısıtmaz da, bu, ısıtiy...

Üç ahpab çavuşlar ayaklarının uclarına basarak odadan çıkarlar. Topuz, dalmıştır. Kaz, tavuk, piliç tüylerinden «kuş tüyleri», «melek kanadları» olur, yeryüzüne inerler ve Topuzu, «yedi kat gök» e çıkarırlar.

II

Topuzun «şansı» ne!

Yemek odasında, üç ahpab çavuşlar, sofra başına oturmuşlardır. Anastasya ne yapıp yapıp, gözle kaş arasında, Hacı Beye «şurubu bol baklava, kaymaklı telkadayıfı, yassı kadayıfı bulmuştur.

Üç ahpab çavuşlar, üçü de, zevklerine göre yemekler, mezelerden, sessizce çöplenmektedirler.

Üçü de düşüncelidir: Para... Uykusuzluk... Manevî yorgunluk... Şahsî endişeler, hulyalar, emeller, arzular... Ve hep «hüsnüniyet dairesinde» şahsî entrikalar...

Koço — (Tam keyif olmuştur; elini, şakağına dayar, şarkıya başlar.) Taaa maaatyaaaa..

Hacı Rükneddin — (Sıçrar) Sus!...

Koço — Bir yılbası da kef olmıyacayiz vire!

Vahan — (Yayık ağızla:)

Hiçme de beyim hiçmeee, zerhoş oloorsun.
Hiçme de beyim hiçmeee, zerhoş oloorsun.

Hacı Rükneddin — (Çırpınır:) Şimdi de bu başladı.

Vahan — Neye başladık, Hacı bey. Bizler, genem usullü insanlarız. Başkaları olsa, çıldırırlardı. (Şarkıya devam eder:)

Sahat beşten sonraaa bizim oloorsun!

Hacı Rükneddin — (Tiksinmiş gibi:) kulaktır bu be!

Vahan — (İzzeti nefsine dokunulmuş:) Ne beyenmoorsun. İrahmetlik Ahmed Rasim Beyim, benim sesimi, «Do» perdesinden beğenirdi

Hacı Rükneddin — Rahmetliyi bilirim. Sağlığında el uzatmıyanlar, öldükten sonra, hep canciğer ahpabı oldular. Gazeteleri okuyorum, yazılar onun yazıları, imzalar başka... (Eli çenesinde:) Anlamıyorum, anlamıyorum yahu... Yazı, aynı yazı... İmza, aynı imza değil... Okunmuyor!

Vahan — Helbet... Sahte çektir ahpar, geri döner.

Kapı açılır, Şemsi Adnan girer. Uzun boylu, esmerin beyazı, çökük yüzlü, gözleri çukura batık, saçları kabarık, ince kesme bıyıklı, favorili; canlı geçinmek iddiasını güden yorgun bir genc orta yaşlıdır.

O, İstanbulun, ebedî ve ezelî mirasyedilerindendir. Muhakkak, Galatasaraya girmişlerdir. Onlar, hep, havadan yaşarlar. Yedikleri miras bitince; «Allahın hikmeti», uzak yakın akrabalardan biri, rahmeti Hakka kavuşur, onlar da mirasa konarlar. Onların daima kredileri vardır. Çünkü, «piyasa», «mirasyedi talihi» ne inanmıştır. Onlar, paraları olsun olmasın, toptan kumaş, el dikişi esvab, gömlek giyerler. Kıravatları, iskarpinleri daima ısmarlamadır.

Bu «giyinişler» de, para, «rol» oynamaz. Kredi, türlü türlüdür: Tezgâhları reklâm olsun, diye; günün birinde muhakkak mirasa konacaklar, diye...

Müflis mirasyedilerin, «ihtiyatta», üveybabaları, teyzeleri, hatta babaları, büyükanneleri vardır.

Bunlar, melânkolik insanlardır Daima hayattan şikâyet ederler ve hepsi ruhan şair, kalben avanturyedirler. Kâh nikâhlı karıları vardır, kâh metresleri, kâh hamamlarda, pansiyonlarda sürünürler. Kantocu kızların yanar, döner pullu kombinezonları gibi, «fransızca» da onların dilinin süsüdür. Bahşişlerine de, borclarına da cömerddirler.

Odadakiler, hep birden ayağa kalkarlar:

— Buyurun beyefendi... Buyurun paşazadem... Buyursunlar.

Şemsi Adnan — (Ayak tırnaklarının ucuna basarak, el tırnaklarını bulutlara katarak, «nutuk veren» bir sesle konuşur:) — Ne oluyoruz, yahu? Uykumun arasında sesler duydum. Bir parti zannettim. Ama, görültüler, ne bakaraya, ne de pokere benzedi! Tekrar dalmışım... Gene sarsıldım.

Hacı Rükneddin — Buyurun beyefendiciğim. (Elile tutar, oturtur.)

Şemsi Adnan — Bu akşamki masrafları sızdırmak için koltuk veriyorsun.

Hacı Rükneddin — (Elini göğsüne bastırır:) Bak, gücenirim!

Koço — Matoteos!

Şemsi — Ayaklarının ve ellerinin tırnak uclarında:) Maparol, bunda bir türük var. Yılbaşı sonu, ya bir kare, yahud bir bakara bekliyorsunuz. Hacı Beyin evi, anpermenans açıktır.

(Arkası var)

Arjantinde komünistler için cezrî tedbirler

Lizbon 13 (a.a.) — Stefani: Buenos - Aires'den haber verildiğine göre, Arjantin hükûmeti bütün komünist şeflerinin tevkifi ile komünist partisinin ilgası ve gazetelerinin kapatılması için emir vermiştir. Bu tedbirlerin alınmasını icab ettirerek kararnamede ezcümle, memleketin bütün sendika teşkilâtına kadar nüfuz eden komünizmin kaldırılması millî menfaatlerin icablarından olduğu söylenmektedir.

Sovyetlerin yeni Londra elçisi

Londra 13 (B.B.C.) — Bugün Moskovada resmen bildirildiğine göre, Sovyet Rusyanın Londra büyük elçiliğine Feodor Gusew tayin edilmiştir. Gusew 39 yaşında olup geçen senenin ilkteşrinine kadar Sovyetlerin Kanada elçiliğinde bulunmuştur.

YENİ ESERLER

Foto Magazin

107 nci sayısı çıktı. Bu nüshada İstanbul plâjları, Holivud muhabiri nasıl olmalı? Osman Paşa (Nizameddin Nazif) in, üstad edib Ayelin Boğaziçi şiiri, Bu bir hesab meselesi, Fatmaya mektub ve Holivud dünyasına gelen mektublarla cevabları, üç renkli kapak içinde sinema resimlerile bezenmiş olarak çıktı. Her yerde on beş kuruştur.

Teşekkür

9/8/943 tarihinde vefat eden Naile Daldan'ın eşi, Adalet Yansit, Saadet Tümerin ve İktısad Fakültesi talebesinden Avni Daldanın babaları ve piyade yüzbaşısı Raşid Tümerin ve Mehmed Yansitin kayınpederleri Halil Argunun amcası, İbrahim Argunun kardeşi emekli komiser

ABDULLAH DALDAN'ın

gerek cenaze törenine gelmek ve gerekse mektub ve telefonla kederimize iştirak denlere ayrı ayrı teşekkür etmeğe kederimiz mâni olduğundan sayın gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Ailesi efradı

***

Zevcim ve sevgili babamız Preveze eşrafından ve Gemlik sakinlerinden Şevket Hayrullah Ardanın ani ölümü dolayısile. akraba ve dostlarımızdan gelen telgraf ve mektublara ayrı ayrı cevab vermeğe teessürümüz mâni olduğundan teşekkürlerimizin iblâğına gazetenizle delâlet buyurulmasını rica ederiz.

Zevcesi: İnayet Arda, Çocukları: Nihad Arda, Züleyha Arda, Necati Arda

Hadiseler Arasında — FELEK

Deli olmak işten değil

Hani arasıra deriz ya:

— Şu telefonun ettiği hizmeti yirmi uşak yapamaz.

Yalan değildir, lâkin bazan da mübarek şey öyle aksileşiyor, öyle müz'ic hal alıyor ki deli olmamak işten değil..

Şikâyet için söylemiyorum. Umumî hizmet müesseselerimizin kusurları bizim için ciğerparelerimizin huysuzluğu gibidir. Hoşumuza gider, yüz bile veriri. (Bana sorarsanız iki yüz de veririm ya!) Onun için sakın bu satırları dostlarımızın ve dostlarımızın dostlarının çalıştığı Telefon İdaresinden şikâyet saymayın.

Efendim! Santrallerde sürşarj varmış.. (Türkçe konuşuyorum, dik dik yüzüme bakmayın!) Evet sürşarj varmış. Bu lâf ilâc adı değildir. Hatta yeni bir ekonomi ıstılahı da değildir. Sizin anlıyacağınız santraller çok yüklü imiş.. Bunda şaşacak bir şey yok: Tramvaylarımız, trenlerimiz, vapurlarımız, otobüslerimiz hatta taksilerimiz gibi...

Bu yüklülük yüzünden de bazı aksaklıklar oluyormuş. Ne gibi? Bir kere cumartesi, pazartesi günleri on dakika beklemeden telefon etmek kabil değil. Makineyi «çevir!» Ses bir türlü çıkmıyor.

— Efendim! Aboneler arttı. Ne yapalım?

Haklı söz. Daha da artarsa yirmi dört saat bekliyebiliriz. Onun için bugünkü sürşarj'ı -biz aboneler yapmamış olmamıza rağmen- hoş görelim! Allah büyük. Belki santrallere bir ferahlık verir de... Telefonlarda beklemeden konuşmak nasib olur!

Yazın üç katlı bir yerde oturuyorum. Bahçede iken telefon çalıyor. Hizmetçi kızı gönderiyoruz.

— Sizi istiyorlar, diyor. Nefes nefese çıkıyoruz:

— Orası neresi? diye bir sual.

— Burası Üsküdar. Siz nereyi arıyorsunuz?

— Üsküdarın neresi?

— Altunizade...

— Sokağın ismi?

— Veysi Paşa sokağı.

— Siz kimsiniz?

— Siz kimsiniz?

— Efendim siz kimsiniz? Mühim bir şey var da..

— Ben Burhan Felek...

— Nasıl?

— Burhan Felek.

— Nasıl olur efendim.

— Basbayağı olur.

— Orası Cevad Eldengelin evi değil mi?

— Hayır...

— Affedersiniz yanlış olmuş...

Ondan sonra siz ağzınıza geleni söyliyebilirsiniz. Ona vızgelir.

Başka bir türlüsü daha...

Gece on buçuğa doğru telefon:

— Adana sizi bekliyor...

— Ben Adanayı istemedim.

— Efendim. Adana konuşacak kapayın.

Bende bir merak.. Adanada kim var?. On dakika, bir çeyrek.. Ses sada yok! Nihayet şehirlerarası bürosuna müracaat edip soruyorum:

— Biz sizi aramadık...

— Canım on dakika evvel Adana aradı dediniz!

— Biz öyle bir şey söylemedik..

— Canım..

— Efendim söylemedik dedik ya! Şikâyet kalemine müracaat..

Tabiî bunun mabadi var. Anlaşılıyor ki bizim numaraya benzer bir numara Adanayı istemiş. Ya o yanlış söylemiş, ya öteki yanlış dinlemiş. Ortada bize olmuş..

Dahası var. Bir müdürü, bir reisi veya buna benzer birini telefonla arıyorsunuz.. Kabaca bir ses cevab veriyor:

— Buyurun!

— Orası önemli işler direktörlüğü mü?

— Evet! Ne istiyorsunuz?

— Müdür beyefendi! Bendenizin Merzifondan gelmiş bir kâğıdım var, İdarei mahalliyenizde imiş. Numarası da üçler yediler kırklar... Acaba bunun ne olduğunu anlamak...

— Müdür bey burada değil..

— Zatıâliniz kimsiniz?

— Ben odacı Muharrem.. Çat.

Buna da bir çare bulmalı. Müdürler, reisler ve benzerleri namına odacıların lâf etmesi, şunun bunun müracaatini dinlemek zevkini -çünkü bir odacı için bu bir zevktir- tatmak için müracaat sahibine beyhude nefes tükettirmesi doğru değildir. Hatta bazı hallerde gülüncdür. Daha yazabilirim ama yer müsaid değil. Bugünlerde, hele bu sıcaklarda telefonlar, telefondakiler ve telefonla konuşanlar -ben de beraber- tahammül edilmez hale geldik. Allah encamımızı hayreyliye!

Şifahane müdürü doktor Ahmed Şükrü dostumuza sorsak acaba «telefon sapıklığı» diye yeni bir şey var mı?

B. FELEK

Evlenme

Merhum Mehmed Ali Korelin kızı Nevin Korelle yüksek mühendis Lûtfi Yürür 12/8/943 tarihinde evlendiler. Genc evlilere saadetler dileriz.

Doğum

Tan gazetesi muharrirlerinden Vahid Ramizin dün bir kız çocuğu dünyaya gelmiştir. Ailesini tebrik eder, çocuğa uzun ömürler dileriz.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,45 Salon orkes.
7,32 Jimnastik	19,30 Haberler
7,40 Haberler	19,45 Serbest zaman
7,55 Müzik (Pl.)	19,55 Fasıl heyeti
*	20,15 Rad. Gazetesi
13,30 Program	20,45 Şarkılar
13,33 Müzik (Pl.)	21,00 Evin saati
13,45 Haberler	21,15 İstekler
14,00 Şarkılar (Pl.)	21,30 Derdleşme
14,15 Müzik (Pl.)	21,45 Salon orkes.
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
18,03 Çocuk kulübü	22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2					■				
3								■	■
4							■		
5		■		■					
6						■			
7								■	
8					■				
9	■	.	■						

Soldan sağa:

1 — Genc adam. 2 — Nasihat, alçak. 3 — Doğma. 4 — Çiftleşme yolu ile çoğalma, asker. 5 — Sıcak memleketler ağaclarından. 6 — Yükseklikler (cemi), cefa. 7 — Mayhoşluk. 8 — Çevrilince birdenbire durmayı tarif eder, şeffaf maddelerden. 9 — Nezrolunan.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kendi kendini yumruklamak. 2 — Süvarinin iskemlesi, küçük çıban. 3 — Memleketimizde çıkan bir toprak (maden). 4 — Yok etme, bir hıristiyan kadınının ismi. 5 — İspat edici şey. 6 — Bir Rum erkeğinin ismi, bir şey söyleyip başka bir şey kasdetme. 7 — Vâzih, uğurlu. 8 — Sıfat eki, bir emir, bir harfin okunuşu. 9 — Bir soru ekinin tersi, merkez ele geçiren.

Eyvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	G	E	Z	D	İ	R	M	E	K
2	E	Ş	■	A	L	A	İ	M	■
3	R	E	■	R	■	A	K	A	R
4	G	R	A	V	İ	Y	E	R	■
5	E	K	L	İ	■	A	L	E	T
6	D	E	F	N	E	■	A	T	İ
7	A	N	A	■	K	A	N	■	K
8	N	■	■	B	A	N	J	O	■
9	■	A	M	E	L	İ	■	N	E

BORSA

İstanbul Borsasının 13/8/943 fiatları

		Kapanış
Londra	— 1 Sterlin	5,22
New-York	— 100 Dolar	129,—
Madrid	— 100 Pezeta	12,89
Stockholm	— 100 İsveç Kr.	31,1325
ESHAM ve TAHVİLÂT		
%7 1941 Demiryolu 3		19,12

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Seyhan Defterdarlığından:

Varlık vergisi ve cezasından 51 bin lira borclu Onnik Mazlumyan vereselerinin borclarını ödemediklerinden; Yukarı İnnaplı köyünde kâin Kopseryan Lûtfik karısı namı diğeri Altuna aid olup bin evrakı nakdiye ile 2100 madenî altın liraya vefaen merhun bulunan tapunun kânunusani 325 ve eylûl 326 tarih ve 481, 483, 491, 495, 503 ve eylûl 326 tarih ve 45, 47 ve kânunusani 329 tarih ve 39 ve teşrinievvel 326 tarih ve 245, 246 ve şubat 326 tarih ve 18 numarada kayıdlı 2246 dönüm tarla ile 3600 arşın miktarında dam yerinin (hazinenin mevcut bulunan diğer alacağı hakkındaki haciz bâki kalmak şartile) satılıp paraya çevrilmek suretile borclarının tahsiline karar verilmiş olduğundan 16/8/943 pazartesi gününden itibaren 21 gün ve 7/9/943 tarihinden itibaren 10 gün müddetle satışa çıkarılmıştır.

İsteklilerin birinci arttırma günü olan 6/9/943 pazartesi günü saat 11 ve ikinci kat'i satış günü olan 17/9/943 cuma günü saat 11 de 51 bin lira üzerinden yatıracakları teminat makbuzlarile vilâyet idare heyetine müracaatleri ilân olunur.

Zayi — 1939/1940 ders yılı Süleymaniye kız orta okulundan aldığım diplomamı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.
565 Nermin Öztamel

Açık arttırma ile mecburî hakikî satış

1943 ağustosun 15 inci pazar günü saat 10 da Beyoğlu, Taksim, Talimhane Şehid Muhtar Cad. 29 No. lı Şık Apart. 5 No. lı dairesinde maruf bir aileye aid çokkıymetli ve nadide eşyalar ve biblolar mecburî satılacaktır. Asrî yemek oda takımı, büfe üzeri vitrinli, dresuar, otomatik yemek masası ve 6 deri sandalyeler ile asrî ve limon kaplamalı nadide yatak oda takımı, çok iyi halde 1 dolab 3 kapılı, 1 şifonier, 2 ağaç karyola, 2 komodin, 1 sandalye ile markiz ve tuvalet. Emsali nadir bulunur fevkalâde güzel ve hakikî Avrupa mamulâtı üzeri tekmil işlemeli Louis XVI stilinde nadide salon takımı, üzeri yepyeni Lion ipek kaplı 1 kanape, 2 Berger usulü koltuk, 4 sandalye, 1 orta masası, 2kolon, 2 siğara sehpası ve 1 nadide vitrini ile tekmili 13 parçadan ibaret. 3 parça, 1 kanape ve 2 koltuk, yazıhane için deri takımı, hakikî Vaşet ve Avrupa mamulâtı yepyeni Amerikan yazıhane döner koltuğu ile tek aynalı ve aynasız dolablar, Avrupa mamulâtı 3 parça asrî Romie takımı, 1 kanape, 2 koltuk, tanınmış ressamların imzalarını havi bir çok yağlı boya ve akuarel kıymetli resimler. Bakara kristal su takımı, büyük renkli vazolar, şampanyalık, yemişlikler vesaire. Bir çok Bohem, Rozantal, Çin, Blö-Blan, Venis vesair vazolar, biblolar vesaire, nadide bir Fransız saati konsol için üzeri işlenmiş, Singer dikiş makinesi el ve ayak ile işlenir. Çay takımları, komple tabak takımı, yemişlikler vesaire, metal blan ve fraje tepsiler, port kartlar vesaire. 4 parça hasır takımı, tekmil apartımanın muşambaları, yeşil storlar, salon masaları ve kolonları, sedefli tabureler. Fantezi yaldızlı yepyeni sandalyeler, asrî ve kübik avizeler, çini ve demir sobalar, havagaz ocağı, asrî portmanto, gümüş yemişlik, iki şamdan. Velhasıl yazılması gayrimümkün bir çok lüzumlu eşyalar. Pilot markalı kusursuz bir radyo 7 lâmbalı. Nadide bir Fransız piyanosu kusursuz. Bir çok seccadeler ve halılar. Fazla tafsilât almak için Beyoğlu İstiklâl caddesi 207 No. lı Stil Mobilya Mağazası Müdiriyetine müracaat olunur.

Kayıb aranıyor

Çemişgezekten 926 doğumlu Mehmed Özcan oğlu Bekir Özcan bir haftadanberi kayıbdır. Bulunduğu yeri bilen varsa insaniyet namına Cihangirde Kızkulesi apartımanı kapıcısı Mehmed Özcana bildirmeleri rica olunur.

Zayi — 1940 senesinde Erzurum İş Bankasından aldığım hisse senedimi ve 1940 senesinin on birinci ayında Erzurum İş Bankasından aldığım tasarruf cüzdanımı zayi ettim. Yenilerini alacağımdan eskilerinin hükmü yoktur.
İspir kazasının Süleymanbağı köyünden 331 doğumlu Osman oğlu Ömer Kiraz

Türkiye B. M. M. İdare heyetinden:

1 — Meclis polis memurlarile müstahdemine aid elbiselerin dikiş işçiliği kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 16 ağustos 943 pazartesi günü saat 15 te idare heyeti odasında yapılacaktır.

3 — Şartnamesi hergün mesai saatleri dahilinde daire müdürlüğünden alınabilir.

4 — Diktirilecek elbiselerin yalnız dikişlerinin muhammen bedeli 2800 liradır.

5 — Muvakkat teminatı 210 liradır.

6 — Kapalı zarflar eksiltme günü muayyen saatinden bir saat evveline kadar kabul edilir. Her ne şekilde olursa olsun gecikmeler şayanı kabul değildir.

7 — Eksiltmeye girecekler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikalarla bu gibi taahhüd işlerini ifa ettiğine dair vesikaları ibraz etmek mecburiyetindedirler. (7223)

İzmir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — İzmir - Bergama yolunun 12+565—13+888 kilometrelerinde katran kaplama şose ve 13+888—15+321 kilometreleri arasında parke kaldırım inşası 7/8/943 tarihinden itibaren 15 gün müddetle 23/8/943 pazartesi günü saat 11 de Vilâyet Daimî Encümeni odasında ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 81672 lira 61 kuruştur.

3 — Muvakkat teminat 5333 lira 63 kuruştur.

4 — Eksiltmeye girebilmek için ihale tarihinden en az üç gün evvel Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğünden ehliyet vesikası almak şarttır.

5 — İstekliler 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre hazırlıyacakları zarfları ihaleden bir saat evvel makamına makbuz mukabilinde teslim edeceklerdir.

6 — Keşif evrakını görmek istiyenler Turistik Yollar Mıntaka Müdürlüğüne müracaat edebilirler. (7545)

AÇIK ARTTIRMA İLE MECBURÎ FEVKALÂDE SATIŞ

943 ağustosun 15 inci pazar günü saat 10 da Maçkada Teşvikiye Kâğıdhane caddesi Gözem Apart. karşısında 106 No. lı Sevinc Apart. ın 4 üncü dairesinde mevcud ve maruf bir aileye aid gayet kıymetli eşya, biblo, halı vesarie açık arttırma suretile satılacaktır. Maon kaplama ve maruf Psalti fabrikası mamulâtı yandan uzun vitrinli kristal 1 büfe, 1 aynalı dresuar, 1 otomatik masa ve 6 sandalyesile 9 parçadan ibaret. Çok zengin yemek oda takımı, Pegof modeli 6 parçadan mürekkeb kadife Ronje perdelerile gayet şık divanlı salon takımı, elişi file perdeler, 3 parçadan ibaret İngiliz marokeni deri takımı,, dişbudak ağacından 10 parça yatak oda takımı, İngiliz bronz karyolalar, gayet zengin elektrik lambalar, kristal tabak, çay ve çatal bıçak takımları, masa örtüleri, kıymetli vazolar, biblolar vesair lüzumlu eşyalar. Gayet yeni Frijider marka ve 110 ile 200 volta çalışan buz dolabı. Yeni halde Alman piyanosu. 9 lâmbalı ve pikalı 941 modeli radyo, Tebriz, Isparta ve Uşak halıları. Tekmil apartımanın yeni halde muşambaları satılıktır. Satış peşindir. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Kocaeli P. T. T. Müdürlüğünden:

300 lira idarei kefaletli İzmit postanesi istasyon arası posta sürücülüğü seyyar ve nakliye memuru bulunan her trenle posta teati ve tek atlı araba ile nakletmek şartile 250 lira muhammen bedelle 5/8/943 ten itibaren 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 20/8/943 cuma günü saat 15 te İzmit postanesinde komisyon huzurunda yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün mesai saatinde Kocaeli P. T. T. Müdürlüğüne müracaatleri. (7887)

Muhtelif madenî malzeme satın alınacak

Devlet Ziraat İşletmeleri Kurumu Umum Müdürlüğünden:

1 — Kurumumuza bağlı ziraat aletleri fabrikası için aşağıda yazılı malzeme satın alınacaktır.

2 — Verilecek fiatlar İstanbulda gümrüklenmiş depo teslimi ambalajlı fiattır.

3 — Malzemenin heyeti umumiyesini birden karşılamıyacak olanlar bir kısım malzeme için teklifte bulunabilirler.

4 — Satın alınacak malzemenin müfredatlı listesi Ankarada Umum Müdürlükten ve İstanbulda Balıkpazarı Süngercilerde 88 numaradaki İstanbul büromuzdan alınabilir.

5 — Talib olanların tekliflerini en geç 15/8/1943 akşamına kadar Umum Müdürlüğümüze göndermiş bulunmaları lâzımdır.

SATIN ALINACAK MALZEME:

60 ton kadar 6 ve 5 milimetrelik saç,

40 ton kadar lâma demiri muhtelif eb'adda.

Muhtelif miktarlarda dört köşe köşebend, yuvarlak demir, vidalar, perçin altı köşeli vesair malzemedir. (2657) (7763)

Kütahya Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemizin 40 lira ücretli bir pansumancılığı biri 40, ikisi 30 lira ücretli 3 hastabakıcılığı, biri 35, diğeri 20 lira ücretli iki hademeliği münhaldir. İaşe ve ibateleri hastaneye aiddir. Taliblerin istida ile hastane baştabibliğine müracaatleri ilân olunur. (7749)

İstanbul Deniz Levazım Âmirliğinden:

İKİ ANBARCI ARANIYOR

Deniz levazım depoları için iki ambarcı alınacaktır. İsteklilerin vesikalarile birlikte 20 ağustos 943 akşamına kadar âmirliğimize müracaatleri. (7830)

Haydarpaşa Lisesi Alım, Satım Komisyonundan:

Lisemize Türkiye Kömür Satış ve Tevzi Müessesesinden mayıs 944 sonuna kadar verilecek olan 1350 ton maden ve 20 ton kok kömürünün Kuruçeşmeden ve Kadıköy gazhanesinden mekteb ambarına nakliye ve tahliyesi işi 8220 lira dahilinde kapalı zarf suretile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 21/8/943 cumartesi günü saat 11 de Beyoğlu İstiklâl caddesi Karlman mağazası karşısında İstanbul Liseler Muhasebeciliği binasında toplanacak Komisyonda yapılacaktır.

İlk teminat 616 lira 50 kuruştur. Bu işe aid şartname mektebde görülebilir.

İsteklilerin ilk teminat makbuzu, cari sene Ticaret Odası vesikasile birlikte teklif mektublarını eksiltme saatinden en geç bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri, zarfların kanunî şekilde kapatılmış olması ve posta ile gönderilecek teklif mektublarının zamanında gelmiş olması lâzımdır. (7603)

Kabataş Lisesi Müdürlüğünden:

13 ağustos 1943 ten 30 ağustos akşamına kadar pazartesi, perşembe ve cuma günleri saat 9 dan 13 e kadar bütün talebenin kayıdlarını yenilemek üzere velilerile birlikte okula başvurmaları. (7894)

Çanakkale İskân Müdürlüğünden:

1 — İmroz kaza merkezinde 30 hane, 3 dükkân ve bu kazaya bağlı Dereköyünün Manastır mevkiinde 25 hane, 3 dükkân pazarlık suretile yaptırılacaktır.

2 — Pazarlık tarihi 20/8/1943 cuma günü saat 15 te Vilâyet İskân dairesinde olacaktır.

3 — Bu 55 hane ve altı dükkân, evler beşer hane, beşer hane olarak taliblerine verilecektir. Dükkânlar da üçer üçer verilecektir. Beher ev için 79,528 metre mikâbı taş, 550 aded tuğla, 4750 aded yerli kiremid, 3000 kilo kireç, 23 metre mikâbı kum, 25 kilo samanla işçilik ve ustadiye müteahhide aid olup yalnız cam, çerçeve kapı, ve ahşab ve hırdavata taallûk eden aksamı iskân dairesinden verilecektir.

4 — Bu şeraait dahilinde beher evin muhammen bedeli 1497 lira 37 kuruştur.

5 — Dükkânların ahşab aksamile cam vesaire gibi levazımatı iskân dairesinden verilecek harc aksamile işcilik ve ustadiye müteahhide aid olmak üzere bunun da muhammen keşif bedeli 725 liradır.

6 — Arzu edenler şartname ve projelerini iskân dairesinde görebilirler. (7991)

Devlet Demiryolları işletme U. M. den:

Muhammen bedeli (311195) lira olan muhtelif eb'adda 148 kalem vagon camı ile adi ve duble bina camı 25/VIII/1943 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulile Ankarada idare binasında toplanan merkez 9 uncu Komisyonunca satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (16197,80) liralık muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14 e kadar adı geçen Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (2) lira mukabilinde Ankarada Malzeme Dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden temin olunur. (7786)

Toprak Mahsulleri Ofisi Afyon ve Uyuşturucu Maddeler Müdürlüğünden:

Tüccar ve mutavassıt yedinde bulunan 942 ve daha eski seneler mahsulü afyonlar İstanbulda Beşiktaştaki depomuza teslim edilmek şartile evsafına göre aşağıda yazılı fiatlar üzerinden satın alınacaktır.

D. A.	cinsinden	afyon	beher	morfin	derecesi	120	kuruş
D. B.	»	»	»	»	»	97.50	»
D. C.	»	»	»	»	»	82.50	»

Başkaca malûmat istiyenler Ömer Abid hanın 4 üncü katındaki Müdürlüğümüze bizzat veya mektubla müracaat edebilirler. (7752)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

1 — İzmir Malsandığına varlık vergisinden olan borcunu Eminönü şubesine ödemiyen Sabatay Zejiyenin Beyoğlu Meşrutiyet caddesi Birlik apartımanının 2 numaralı dairesinde haczedilen büfe, oda takımı, aynalı dolab gibi ev eşyası ile Balıkpazarı Hava han 1 numaralı mahalde haczedilen yazıhane eşyası,

2 — Mercan Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Dikran ve Ardeşez kollektif şirketinin Süleymaniye Bakırcılar 10, 12 numaralı Bakır imalâthanesinde haczedilen demir kasa, yazıhane, kordon ve sıvama makinaları, elektrik motörü vesaire 83 kalem bakırcılığa aid alât ve edevat ile Kadıköy Moda Ağabey sokak 38 sayılı ikametgâhlarında haczedilen 18 kalem ev eşyası,

3 — Mercan Maliye şubesine varlık vergisi borcunu ödemiyen Artin Kantarcıyanın Nasuhiye sokak 31 numaralı ticarethanesinde haczedilen Avrupa demir tornası, oksijen takımı, iki beygir kuvvetinde A.E.G. markalı motör, 400 kilo hurda demir vesair tornacılığa aid alât ve edevat,

4 — Beyazıd Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Kostaki Devecinin Boyacıköy Koru caddesi 89 numaralı ikametgâhında haczedilen ev eşyası,

5 — Mercan Maliye şubesine vergi borcunu ödemiyen Foti ve Luko Kakalidisin Şerifpaşa han 44 sayılı ticarethanesinde haczedilen Singer dikiş makinası, muhtelif hazır palto vesair eşya ile Samatya Merhaba sokak 8 numara, Langa Çakırağa mahallesi Paşazade sokak 14 numaralı ikametgâhlarında haczedilen muhtelif ev eşyası,

19/8/943 perşembe günü saat 10,30 da mahallerinde Tahsili Emval Kanunu mucibince aleni müzayede ile satılacağından talib olanların mezkûr gün ve saatte yukarıda yazılı mahallerde hazır bulunacak icra memuruna müracaatleri ilân olunur. (8006)

GAYRİMENKUL İLÂNI

Mükellefin ismi	Semti veya kazası	Mahallesi	Sokağı	No.sı	Cinsi	Tamamının kıymeti	Hissenin teminatı	Hissesi
Viktor Benerditi	Eminönü	Hobyar	Aşirefendi kütübhanesi	12-20 1 3 5	Altında dört mağazası bulunan Alyanak hanı ve yarım masura su	35110	659	1/4

Mercan Maliye şubesine borclu Viktor Benarditinin karısı Elagranın 1/4 hissesinin mutasarrıfı olduğu yukarıda yazılı emlâkin 3/9/943 cuma günü saat 14,30 da birinci müzayedesi, 13/9/943 pazartesi günü saat 14,30 da kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Eminönü Kazası Kaymakamlığı İdare heyetine müracaatleri ilân olunur. (8033)

Mükellefin ismi	Semti veya kazası	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi	Kıymeti	Teminatı	Hissesi
Leon Betyan	Kadıköy	Rasimpaşa	Uzunhafız	180	Ahşab ev	2400	180	Tamamı

Hocapaşa Maliye şubesine borclu Leon Betyanın mutasarrıf olduğu yukarıda yazılı emlâkinin 23/8/943 pazartesi günü saat 14 te birinci müzayedesi, 2/9/943 perşembe günü saat 14 te kat'î ihalesi yapılacağından taliblerin pey akçelerini yatırarak makbuzlarile birlikte Kadıköy Kazası Kaymakamlığı İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (8034)

TAVZİH İLÂNI

Sarrafoğlu Mihran ve Hayik ve Dikran Demir kardeşlerin Galata Maliye şubesine olan varlık vergisi borçlarından dolayı sekizde iki hissesi satışa çıkarılan ve 27/8/943 cuma günü saat 14 te ilk müzayedesi ve 7/9/943 salı günü saat 14 te kat'î ihalesi yapılması mukarrer bulunan Boğaziçinde Büyükdere caddesinde 43-51 kapı No. lı fırın, sahilhane, tuğla fabrikası, hane ve mağazanın tapu kaydında yazılı olduğu üzere sekiz hisse itibarile yedi hissesinden üç hissesi satılacaktır. Bu hisselere talib olanların muayyen günlerde Sarıyer Kazası İdare Heyetine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (8032)

Mevsimin en büyük yağlı pehlivan güreşleri

Yalova C. H. P. Kaza İdare Heyeti himayesinde Halkodası sosyal yardım kolu menfaatine 15 ağustos 943 pazar günü saat 13 te Yalova merkezinde yapılacaktır.

Güreşlere iştirak edecek pehlivanların ayni gün saat 11 e kadar tertib heyetine müracaatle kaydolmaları lâzımdır. (7868)

Köprüden vapur: 8,15
Yalovadan dönüş: 17,45